ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4353 — 17/30 ՅՈՒՆԻՍ 1900 — ՇԱԲԱԹ — 3 ՐԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1318 — ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4353

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçue
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղրշ.
» »	վեցամսեայ	70	»
» »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փող կ'ընդունուի, 115 դրուշի փողը 100 դրուշի հաշուով:

Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

ՍԿՍՆԱԿԸ

Հարեւանցի, թեթեւօրէն խանդավառ տրամադրութիւն մը ունինք մենք՝ մտաւորական ամենալուրջ նշանակութիւն ունեցող մեր հաստատութիւններուն նկատմամբ: Թանձրամիտ հասարակաց կարծիքը՝ խնդրի առարկայ չէ: Անիկա՝ իր համակրութիւններուն ու հակակրութիւններուն, իր խանդավառութիւններուն մէջ դուն ուրեք ներքին գիտակցութեան մը չեշտը կրցած է մատնել: Հասարակաց կարծիքը, որ ինքնին ուրոյն գոյութիւն չունի, կարծիքն է ընդհանրապէս անոնց, որոնք մասնաւոր նկատողութիւններ ունին իրենց կարծիքները, իրենց ախորժակներուն համեմատ, ներկայանալի ու հրապուրիչ ձեւով, ժողովրդին կրաւորական հոգիին ու մտքին վրայ պատուաստելու: Հարեւանցի, թեթեւ են՝ նոյն իսկ մեր գաղափարի պաշտօնեաները: Ասպարէզին իրական կոչումին համեմատ՝ քիչեր ունինք որ պատրաստուած ըլլան:

Թողունք մտքի ասպարէզներէն շատեր, — ուսուցչութիւն, քահանայութիւն, (կուսակրօն եւ ամուսնացեալ) նկարչութիւն, երաժշտութիւն, դերասանութիւն, եւն, եւն.) — ու աչքի առջեւ ունենանք գրականութեան ասպարէզը, իր բազմակողմանի ձեւերով:

Հասարակաց ըմբռնումը՝ գրքի ու մտքի աշխատութիւններու բարոյական նշանակութեան, ու այդ ասպարէզին աշխատաւորներուն մարդկային աստիճանին նկատմամբ՝ շատ խիստ ծանօթ են, որպէս զի հարկ ըլլար այստեղ վերստին ծանրանալ այն կէտին վրայ: Եթէ պրպտէինք սակայն ըմբռնումները նոյն իսկ ասպարէզին մարդոց, ստուգելու եւ աստիճանաւորելու համար իրենց ըմբռնման որակը, ի մասին նոյն իսկ իրենց ընդգրկած ասպարէզին, պիտի տեսնէինք թէ հոն ալ գիտակցութիւնը կամ բոլորովին կը պակսի, կամ խեղաթիւրուած, այլասեռուած է եւ կամ, եթէ գոյութիւն ունի՝ շա՛տ չքաւոր ու ողորմելի ձեւով մըն է ան: Եթէ այսօր գրականութիւնը իր բոլոր ձեւերուն մէջ, ու անոր ներկայացուցիչները, իրենց բովանդակ խորունկ կարեւորութեամբ ու գաղափարական ծանրակշիռ նշանակութեամբ չեն ներկայանար հասարակաց կարծիքին առջեւ, այս մասին պատասխանատուութեան բաժին մըն ալ կը ծանրանայ նոյն իսկ ասպարէզին մարդոց վրայ: Անոնք չեն կրցած բարձր ըմբռնումի մը համեմատ ու անհատական մասնաւոր արժանիքով մը ազդել հասարակութեան մտքին վրայ, որուն եթէ չէին կրնար անմիջապէս հասկցնել ասպարէզին գաղափարական նշանակութեան աստիճանը, գէթ կրնային սակայն տալ անոր ասպարէզին «արժանիքին զգացումը», prestigeը:

Եթէ մեր գրողները այդ բանը չեն կրցած ընել, պատճառը այն է որ այդ արժանիքը, այդ prestigeը իրապէս պակսած է իրենց:

Խնդրին ամենէ՛ն կենսական կէտը հո՛ս է ահա: Ինչո՞ւ այդ prestigeը պակսած է անոնց մեծ մասին, ինչո՞ւ տկար, անկիրթ կամ այլասեռուած գիտակցութիւնը միայն ունեցած են՝ իրենց ընդգրկած ասպարէզին իսկական ընդարձակ նշանակութեան: Այս ինչուներուն պատասխանը գտնելու համար ըստ իս բաւական է պրպտել մեր «գրագէտ»ներու ծագումը: Տարտամ ու գիպուածականօրէն ծնունդ առնող ախորժակներ՝ յայտնութենական նշանակութիւն մը ունեցած են մեր գրողներու մեծ մասին համար: Այսօրուան ամենէ՛ն համբաւուած professionnelները՝ ժամանցի զբաղում մը նկատելով սկսած են: Ու, յետոյ, չէ թէ իսկական կոչումի մը խորունկ ու անխուսափելի ուժը, այլ գիպուածը, հաշիւը, պատահարը զիրենք նետած է «ապերախտ» ասպարէզին գիրկը:

* * *

Գրականութեան դերը իր խաբող հրապոյրներուն մէջ աղուոր այլ դժուարահաճ կնկան բովանդակ չարութիւնները կը վերապահէ իրեն համար զոհուողներուն: Շատեր կը հրապուրուին ու քիչեր կ'ընտրուին: Փորձառութիւնը պէտք է սորվեցնէ մեզի հեռու մնալ վտանգաւոր սիրոյ մը անկարելութենէն, երբ կը կամինք մեր պաշտամունքին ողջքիչ յատկութիւններուն վրայ, աղուոր կնկան ոտքերուն առջեւ: Առանց մասնաւոր պատրաստութեան, առանց անկեղծ հաւատքի մերձեցումները՝ մերժումի պատիժով կը պատժուին:

Բայց ո՞վ պիտի սորվեցնէր մեզի բոլոր ասոնք. ո՞վ պիտի պատրաստէր զմեզ գրականութեան համար: Թողունք համալսարանները, այսօր հայ գրողներու կարեւոր մէկ մասը շնորհքով «նախնական կրթութեան» մը երես չէ տեսած: Իրենց «գրական կրթութիւն»ը՝ ինքնաշխատութեամբ, այսինքն առանց մեթոտի ձեռք բերուած բան մըն է, միշտ անկատար ու վնասակար յաճախ՝ իրենց իսկական ընդունակութիւններուն, որոնք, երկարատեւ խարխափանքի մը մէջ յաճախ բոլորովին խաթարուած դուրս կու գան, գրողին տաղանդը փոխելով տխուր վիճակի մը:

Գրականութիւնը՝ նախադասը մը եւ դպրոց մը միայն ունի մեր մէջ, եւ ան ալ լրագրութիւնն է: Լրագրութիւնը շատ բան կրնար ըլլալ սկսնակներուն համար, եթէ—ինչպէս Արամ Անտոնեան կը դիտէր անցեալ օր այս էջերուն մէջ—ծրագործ ներողամտութեան մը կամ եղեռնական անգիտակցութեան մը վնասաբեր քաջալերանքին մէջ վիժեցուցած չըլլար իրական տաղանդներն ու բուսցուցած՝ ասպարէզը գրաւող մակաբոյծները:

Որ եւ է թերթի խմբագիր կամ տնօրէն, եթէ իր ասպարէզին սովորական flairին կ'միացնէ գրականութեան անկեղծ ու գիտակից սէրը, կրնայ մեծ բան մը ըլլալ մեր սկսնակներուն համար: Անոնց մեծ մասը, ինչպէս արդէն դիտեցինք, կը սկսին՝ իրենց բուն ընդունակութիւններուն տգիտութեամբ մը, ուղղակի կամ անուղղակի անմիտ ազդեցութիւններէ մղուած: Արդ, երկու ծայրայեղութիւններն ալ, ժխտական մերժողական դժուարահաճութիւնն ու անիմաստ ներողամտութիւնը, վնասակար են սկսնակին: Առաջին պարագային մէջ՝ շատ անգամ իրական տաղանդներ, որոնք ինքզինքնին դեռ չեն գտած, անդարմանելի վիրաւորանքի մը մէջ կը մթննան, եւ ասիկա կորուստ մըն է: Թերթերու վարիչները, առաջնորդուած իրենց հմտութենէն ու փորձառութենէն, «մասնաւոր նամակներով» ի հարկին կրնան այդ «ինքզինքնին չճանչցող» տաղանդները արթնցնել՝ իրենց ինքնուրոյն չարունակութիւններուն համեմատ: Գիտեմ թէ ասիկա՝ իրենցմէ աւելին պահանջել է, բայց անոնք որ գրականութեան աշխատաւորի փառաւոր անունը կ'ուզեն տալ ինքզինքնուն, շատ չգտնելու են պզտիկ զոհողութիւն մը՝ մեր աղքատ ու բազմակարօտ գրականութեան: Չէ՛, հարկ չէ՛ վերջնական հարուածի մը մէջ ոչնչացնենք ապագայ տաղանդ մը, որուն հոտը կ'առնենք, եւ որ սակայն սխալ ինքնադրդացման մը կամ անիմաստ ախորժակներու համեմատ մոլորած է իր ճամբէն: Կրնանք խրատել զինքը, կրնանք իրեն աշխատութեան մեթոտ մը ներկայացնել, ու ցոյց տալ այն ճամբան՝ որ յարմարագոյնն է իր տաղանդի ձեւին: Անողոք պէտք է ըլլալ՝ միմիայն անդարմանելի միջակութիւններուն համար, որոնցմով մեր հրապարակը կը վխտայ այսօր:

Ու երբ լրագրութիւնը, ուղղակի կամ անուղղակի ճամբով, «գրական կրթութեան» դպրոց մը դառնայ մեր մէջ, շատ աղուոր գրութիւններ կրնանք յուսալ մեր վաղուան գրագէտներէն:

Այս կարծիքը որքան ալ paradoxal երեւայ, ըստ իս, իր մէջ ունի ճշմարտութեան խոշոր բաժին մը՝ զոր կարելի չէ ուրանալ:

ԱՐՏԱՇԷՍ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ ՏՕՆԸ
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 4 Յունիս 900

Հոգւոյն Սրբոյ Գալստեան Տօնը զոր ամէն քրիստոնեայ ազգ մեծ փառաւորութեամբ ու հանդէսով կը կատարէ հոս, Երուսաղէմի մէջ, կը ինկէ Ս. Զատկի Յիսնօրեան:

Սիոնի բարձունքներուն վրայ Ս. Փրկչի մեր հոյակապ վանքն ու հրապուրիչ եկեղեցին իր մեծ ուխտատեղիովը, երբ տուն Կայիափայի ուր Պետրոս երիցս ուրացաւ իր Վարդապետը, յատուկ է մեր Հոգեգալստեան տօնին համար, իբրեւ դրացի Սիոնի Սուրբ Վերնատան ուր իջաւ Հոգին Սուրբ:

Վանքին դուրսի գաւթին մէջ, սրբատաշ ու կճեայ քարերէ կազմուած Սեղանի մը առջեւ որ կը բարձրանայ Յիսուսի ճաշկերած տեղւոյն վրայ, կը կատարուի շաբաթ իրիկուան ժամերգը ու կ'երգուի «Առաքելոց Աղաւնոյ» շարականը մեծ հանդիսաւորութեամբ. հո՛ն, նոյն սեղանին վրայ կ'ըլլայ նաեւ հետեւեալ առտուն, հանդիսաւոր Ս. Պատարագը, զոր ըստ սովորութեան կը մատուցանէ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, որ սակայն այս տարի յանձնարարեց կատարել Պատ. Փոխանորդ Գեր. Ներսէս եպիսկոպոսի եւ ինք իր ներկայութեամբ շուք բերաւ հանդէսին, կարդալով միանգամայն «Հայր Երկնաւոր»էն առաջին Աղօթքը:

Բայց այս փառազարդ տօնի օրուան մէջ, ի՛նչ որ մեր ուշը կը գրաւէ, նոյն կիրակի իրիկուան Հոգեհանգստի համաքրիստոնէական հանդէսն է, որ կը կատարուի վանքին յարակից մեր լայնածաւալ գերեզմանատան մէջ՝ որուն կից է նաեւ Յունացն ու Լատինացը:

Վանքին վերոյիշեալ գաւթին մէջ, նոյն Ս. Սեղանին առջեւ, իրիկուան Անդաստանն ու ժամերգը տակաւին չէ աւարտած եւ ահա կը տեսնես որ Յոյն, Ռուս, Լատին, Ասորի, Ղպտի, Հապէշ ամէնքն ալ իրենց եկեղեցականներով, եւ ասոնց հետ բազմութիւն զբօսաշրջիկ Եւրոպացիներու՝ Գերման, Ֆրանկ, Անգլիացի, հաշուեցէ՛ք եթէ կ'ուզէք Սպանեօլն ու Փորթուգէզն ալ առա՛նց մոռնալու եւ Պօէրները՝ որ զբաղուած ըլլալով հիմայ, զուցէ երկրաւոր պետութեանց շնորհներուն առժամս աւելի կարօտ, չէին նշմարուեր մարդկային այս ալեծածուն հոսանքին մէջ, — ասոնք ամէնքը վերջապէս, խումբ խումբ, իրենց Կիտ-Տրոկմանները առջեւնին ձգած, կը մտնեն ու կ'ելլեն, կ'երթան ու կու գան, կ'ուխտեն ու կ'երկրպագեն մեր եկեղեցւոյ Աւագ-Սեղանին ուր զետեղուած է Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին Կափարիչ Վէմը, եւ անոր հարաւակողմը ուր ժամերով կապուած կաշկանդուած է Քրիստոս, եւ կու գան կ'աղօթակցին մեզ՝ Ս. Սեղանին առջեւ, եկեղեցւոյ բակին մէջ, որ ատեն կ'երգուի «Երրորդութիւն անբաժանելի»ն իր սիրուն մեղեդիովը:

Հոգւոյն Սրբոյ գալստեան օրը, Սիոնի վերնատան մէջ Առաքեալները «Զլեզուս խօսեցան». Բաբելոնեան լեզուներու խառնակութիւնը Հոգւոյն Սրբոյ ազդեցութեամբ Սիոնի վերնատան մէջ գտաւ իր յօդն ու զօդը՝ մէկզմէկ հասկնալով ու զիրար բացատրելով. մի զարմանաք, եթէ ըսեմ որ ամէն տարի այս հրաշալի տօնադարձին, մեր Ս. Փրկչի Սրբավա՛յրն է որ Սաղիմական ազգերու Բաբելոնեան խառնակութիւնը ի մի կը յօդէ. հո՛ն, այդ Սրբավայրին մէջ միայն անխտիր են կարծես եւ անշփոթ Աստուածն ու Թէօ'սը, Կօտն ու Կօսփոտին, Տիէօն ու Տէօ'ւսը. հո՛ն ամէն լեզուէ աղօթքներ ու մրմունջներ իրարու կը միանան ու միասին կը վերանան. հո՛ն անհամար բազմութիւն մը՝ վանքին բակէն մինչեւ մեր գերեզմանատան լայնածաւալ ընդարձակութեան մէջ տարածուած՝ Սիրոյ, Հեզութեան, Գթութեան ու Խաղաղութեան Ս. Հոգւոյն կ'աղաղակեն՝ ա՛յնքան եռանդուն՝ որ կը զգածուի մարդ. ապաքէն ամէնքն ալ հո՛ն արբեալ են նոյն օրը բայց ո՛չ ի գինւոյ, արբեալ մի՛ միայն սքանչացումի ու հիացումի ոգիով, եւ այս հիասքանչ տեսարանին հանդէպ, մարդկային հոծ բազմութեան այս սքանչումին ժամանակ, անոնց հոսանքին մղուած ու հանգստեան վեհաշէտ Շարականներու պատկառելի երգեցողութեամբ՝ զոր բազմաթիւ վեղարաւորներ դպիրներուն հետ համաձայն ու համընթաց կը գեղգեղեն, կը կազմուի մեր Թափօրը՝ առջեւէն ունենալով խաչալիր Միաբանը, միանգամայն եւ Սաղաւարտակիր որուն թեւերուն ներքեւէն ոսկեթել ծոպեր օդին մէջ կը ծփծփան ու արեւուն մէջ կը շողշողան ոսկի ամպլիկներու նման «ի վերայ թեւոց հողմոց» բարձրացնելով արծաթէ մեծ խաչը: Ամէնէն վերջը կու գայ Թափօրապետ Եպիսկոպոսը շուրջառ առած ու խաչ, գաւազան ի ձեռին:

Երբ մեր Թափօրը, ծանր, ծանր գերեզմանատուն կը մտնէ իր առջեւէն ու ետեւէն մեծ բազմութիւն մըն ալ տանելով, արդէն մեռեալներու այդ խաղաղաւէտ օթարանը կենդանի մարդկութեան եռուզեռովը վրդովուած է: Ասորին, Ղպտին ու Հապէշը՝ որ մեր իրիկուան ժամերգութեան ժամանակ իրենց հանդիսաւոր հոգեհանգստեանը կը կատարեն, հոն ցրուած են իրենց վրաններու: Առաջինը վերջ տուած է իր մելամաղձիկ մեղկոտ մեղեդիներուն, երկրորդը աւարտած է իր խուլտոտ խրթնաձայնութեան խուլին ու խղդուկը, եւ Հապէշը, ո՛ւր ուրեմն, կասեցուցեր է իր կզկտուր կափկափին հետ կագն ու ծափծափը. չմոռնանք յոյն եղբայրներն ալ որ իրենց բաժնին մէջ այլ եւս լրացուցեր են իրենց բաւմօսին ձիգ ու ծէքծէք ծեթեւեթները եւ ամէնքը կը սպասեն մեր Թափօրին:

Արեւը տակաւ կը մեղմէ իր հուրքը, ուժգին հովերուն կը յաջորդէ զովիկ զեփիւռը ու բնութիւնը նոր կենդանութիւնը կը զգենու գոգցես մեզի հետ ձայնակցելու կենդանարար Ս. Հոգւոյն ողորմութիւնը հայցելու համար հոգեհանգստեան պաշտօնին վրայ:

Ընդարձակ գերեզմանատան չորս կողմը—Հիւսիս, Հարաւ, Արեւելք, Արեւմուտք — չորս վարդապետներ՝ իրարմէ քանի՛ աւելի քայլ հեռուն կանգուն կը մնան շուրջառ առած ու Աւետարանը իրենց ձեռքը: Երեք սարկաւագներ, որոնց միջինին գլխուն վրայ կը շողայ շողուն Սաղաւարտ մը, կնդրկաբոյր կը բուրվառեն անդադար: Արծաթէ մեծ խաչը բարձրացած է գերեզմանատան մէջտեղը. գերեզմանական պատկառելի լռութիւնը այլ եւս չի վրդովիր, ամէն կողմէ կը դադրին հայներ ու կը սկսին մեր երգերուն սրբատառ եղանակները արձագանգել, ու խառնուելով խունկերու բուրումներու հետ, բարձրանալ երկինք... ո՛հ, եւ որքա՛ն սրտայոյզ են հոգեհանգստի մեր Շարականները, որքա՛ն հոգեբուխ «Անսկզբն Աստուած, սկիզբն արարչութեան...» որ կ'երգուի դաշն դաշն՝ յատկապէս յօրինուած մեռելոց հոգիները զուարճացնելու համար եւ որքա՛ն վսեմ իր բանաստեղծական անուշ դարձուածներովը որոնց կը զուգակցի եղանակն ալ ա՛յնքան անոյշ ու գրաւիչ. «Լեառն վիմածին, աղբիւր յորդառատ, բարունակ ծաղկեալ...», եւ ասոնք ամէնքը կ'երգուին իրենց սարօքը՝ որոնց կը յաջորդեն Աւետարանները. ո՛հ, ո՛չ, ո՛չ, մեր եկեղեցական երգերուն չեն հաւասարիր ո՛չ մէկը, ո՛չ միւսը, մեր Շարականները մեր սրտի թելերուն կը զարնեն... միայն թէ սա՛ «Ահեղ խոր հուրդ քահանային, բազկատարած կայ ի բեմին, են» եղանակն երգին ահեղագոյն անհեթեթութիւնը միանգամ ընդ միշտ դադրէր իր հուրն ու բոցը ժայթքեցնելէ. խեղճ մը մարգարէներու մէջ այդ բռնոծը ուսկից եկեր գլորեր է մեր եկեղեցւոյ սուրբ բեմերուն վրայ եւ որուն մեր տգէտ քահանաներն ալ ա՛յնքան կը համակրին անոր մէջ իրենց անձնագովութիւնը յագեցնելու համար:

Վ. ՐՕՑՐ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Եկեղեցական եւ դպրոցական նորոգութիւններ.—Հունձերը.—Հարսանիք:

ՍՂԵՐԴ, 27 մայիս 1900

Մէկէ աւելի անգամներ Արեւելքի այս սիւնակներուն մէջ, շեշտած էինք խեղճութիւնը, անբաւականութիւնն ու անյարմարութիւնը մեր ծաղկոցի շէնքին՝ ուր 100 է աւելի մեր մատղաշ մանուկները, գիրկ ընդ խառն կարծես թէ իրարու վրայ դիզուած, ապականեալ եւ շնչահեղձ մթնոլորտի մը տակ կը տուայտէին, կը ծիւրէին եւ կը խամրէին, առանց կարենալ ներշնչելու իրենց անտարբեր եւ ագէտ ծնողքին գորովի ու աղապատանքի զգացման ամենադոյզն նշոյլն անգամ:

Բայց այսօր ուրախութեան գոհո՛ւնակ եւ երկա՛ր շունչ մը առնելու քաղցր հաճոյքը կը վայելենք, որովհետեւ շնորհիւ գործունէութեան մարմնացումը եղող մեր տեղապահ Փառէն վարդապետի ձեռներէցութեան ու ճարտարութեան, մեր մանուկ ուսանողները՝ որոնց ֆիզիքականին ակներեւ խաթարումը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէր մեզի, երբ ծաղկոց ունեցան նոր եւ յարմարաւոր շէնք մը, մեր մանչերու նախակրթարանին դիմացը 32 քառ. կանգուն տարածութեամբ, ուր աշակերտները 15 օրէ ի վեր տեղափոխուած առողջ, օդասուն եւ հանգստաւէտ նոր միջավայրին բարերար ազդեցութեամբ արբշիռ եւ խնդումերես կը ճլբրտան ու կը ցնծան:

Ամսոյս 1էն սկսեալ մեր Տեղապահը հոգւով մարմնով փարած է եկեղեցական եւ դպրոցական նորոգութիւններու եւ շինութիւններու: Նախ մեր եկեղեցւոյ բակը՝ որ ցից գերեզմանաքարերու խորտ ու բորտ ցուցադրավայր մըն էր, (մինչեւ Ապրիլի վերջերն իսկ ննջեցեալ կը թաղուէր բակը) հաւասարացնելու ձեռնարկեց եւ առանց ոչ ոքի խմց տալու Մայիսի առաջին առտուն կանուխէն իր փոքրաւորին հետ Առաջնորդարանէն եկեղեցի իջնելով, բանուորի շալակը հագաւ եւ քանի մը բանուորներ ալ վարձելով անոնց հետ մէկտեղ գործի սկսաւ եւ երեք օրէն վերջացուց: Այս առթիւ ռամիկ եւ մոլեռանդ դասակարգէ կողմէ լսուած դժգոհութիւններն ու բողբոջումները անզօր գտնուեցան Տեղապահին հաստատամտութեան վրայ ազդելու: Եթէ մեր ջիւերուն մնար, մինչեւ վերջին դատաստանին օրն իսկ մեր եկեղեցւոյ բակը փոփոխութիւն չպիտի կրնար ընդունիլ: Այս յաջողութենէն վերջն է որ Ծաղկոցի շէնքին կառուցման կը ձեռնարկուի դարձեալ լսիկ մնջիկ: Նորակառոյց շէնքը սիրուն անակնկալ մը պատճառեց ժողովրդեան եւ ամէն մարդ «մատ խածաւ» զայն տեսնելով: Վերջապէս խարխուլ Առաջնորդարանն ալ կարեւոր նորոգութիւններով յարմար ձեւի մը վերածելով Տեղապահը խոլոյն թաղի Առաջնորդարանէն ուր վարձքով կը մնար, տեղափոխուեցաւ, որով Ազգ. սնտուկը տարեկան 6 ոսկիի անհարկի բեռէն ազատեց: Մասնաւոր նորոգութիւնները՝ որոնք կը շարունակուին ցարդ, վանց կ'ըլլեն:

Մեր համարումը մեր հիացումը անճելով կ'աճի մեր Տեղապահին նկատմամբ, տեսնելով որ պատուաբեր եռանդով մը այս կարեւորագոյն նորոգութիւններու եւ շինութիւններու ձեռնարկած է, ինք իր գլխով՝ առանց ուրիշի հետ խորհրդակցելու եւ որ զարմանալին է, առանց իր տրամադրութեան տակ դրամական պատրաստ գումար մը եւ նոյն իսկ շինուածանիւթ ունենալու: Ամէն ինչ ապառիկ եւ վարկով հայթայթեց եւ գլուխ հանեց: Դիտել պէտք է որ եթէ մեր ջոջերը կանխապէս տեղեկութիւն ունենային եղածներէն, դրամականէն զատ, երեւակայական այլ ընդ այլոյ առարկութիւններ եւ դժուարութիւններ ստեղծելով իր օգտաշատ ծրագիրը պիտի եղծանէին բոլորովին:

Տեսնենք թէ եղած ծախքերը գոցուելու համար բացուելիք հանգանակու-

---

—)(1)(—

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԷՆ

ՇԷՅՔՍԲԻՐԷՆ ՎԷՊԵՐ

ԱՄԱՌ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ԵՐԱԶ ՄԸ (*)

Աթէնք քաղաքին մէջ օրէնք մը կար(**), որ իրաւունք կու տար բնակիչներուն բռնի ամուսնացնել իրենց աղջիկը որու հետ ու ուզեն, եւ երբ աղջիկը մերժէր ծնողքին ընտրած ամուսինը, հայրը իրաւունք կը ստանար այդ օրէնքով մահուան դատապարտել տալ զայն: Բայց ինչպէս որ հայրեր չեն ուզեր շատ անգամ իրենց հարազատ աղջկանց մահը, թէպէտ անոնք կը յամառէին երբեմն, բայց այս օրէնքը շատ քիչ անգամ գործադրութեան կը դրուէր, կամ երբեք. սակայն եւ այնպէս, ծնողքներուն սարսափը այդ քաղաքի աղջկանց գլխէն անպակաս էր:

Անգամ մը, Եկիոս անունով ծերունի մը, այն ատենուան Աթէնքի վրայ իշխող Թեսէոսի գալով, գանգատեցաւ անոր թէ, իր աղջիկը՝ Հերմիա կը հակառակէր ամուսնանալու աթենացի ազնուական ընտանիքէ Տիմիտրիոս անուն երիտասարդի մը հետ, որովհետեւ Լիզանտր անունով աթենացի ուրիշ երիտասարդ մը կը սիրէր: Եկիոս արդարութիւն խնդրեց Թեսէոսէն եւ աղաչեց որ այդ անողորմ օրէնքը գործադրութեան դրուի իր աղջկան:

Հերմիա, արդարացնելու համար իր անհնազանդութիւնը, առարկեց թէ՝ Տիմիտրիոս նախապէս սէր ուխտած էր իր սիրելի բարեկամուհւոյն՝ Հեղենայի, որ կատաղիօրէն կը սիրէր զայն: Բայց, իր հօրը դէմ անհնազանդութեան Հերմիայի տուած այս բանաւոր պատճառը չկրցաւ անգութ Եկիոսի սիրտը շարժել:

Թեսէոս, թէպէտ մեծ եւ ողորմած էր, բայց երկրին օրէնքները փոխելու կարող չէր. հետեւաբար, չորս օր տուաւ Հերմիայի՝ մտածելու համար, եւ եթէ այդ ժամանակամիջոցը լրանալուն, դեռ յամառէր ան ամուսնանալ Տիմիտրիոսի հետ, պիտի սպաննուէր:

Երբ Հերմիա բաժնուեցաւ անոր ներկայութենէն, Լիզանտրին գնաց եւ պատմեց այն վտանգը՝ որուն մէջ կը գտնուէր ինք, եւ ըսաւ թէ կամ թողլով զինքը պէտք էր Տիմիտրիոսի հետ ամուսնանալ, կամ կենազուրկ ըլլալ չորս օրուան մէջ:

Լիզանտր այս չարագոյժ լուրը լսելով, մեծապէս վշտակրեցաւ, բայց անմիջապէս յիշեց հօրաքոյրը, որ Աթէնքէն քիչ հեռու տեղ մը կը բնակէր, ուր այդ անգութ օրէնքը, որ քաղաքին սահմաններէն անդին չէր անցներ, չպիտի կրնար գործադրուիլ Հերմիայի դէմ: Ուստի, առաջարկեց Հերմիայի առեւանգել զինքը գիշերանց հօրը տունէն եւ փախչիլ միասին հօրաքրոջը տունը ու հոն ամուսնանալ:

—Քաղաքէն քանի մը մղոն հեռու գտնուող անտառին մէջ կը սպասեմ քեզի, ըսաւ Լիզանտր, այն հրաշագեղ անտառին մէջ, ուր շատ անգամ կը շրջագայէինք Հեղենայի հետ, գեղազուարճ Մայիս ամսուն:

Այս առաջարկին Հերմիա ուրախութեամբ հաւանեցաւ ու իրենց խոստացեալ փախուստը Հեղենա բարեկամուհիէն զատ եւ ոչ մէկուն պատմեց: Հեղենա,—ինչպէս աղջիկները շատ կը սիրեն խենթ բաներ ընել սիրոյ համար,—որոշեց վատաբար երթալ Տիմիտրիոսի պատմել եղածը, թէպէտ իր բարեկամուհւոյն գաղտնիքը մատնելէն ուրիշ շահ չէր յուսար, բայց եթէ իր անհաւատարիմ տարփածուն անոնց ետեւէն անտառ զրկելու խեղճ հաճոյքը. որովհետեւ, վստահ էր թէ Տիմիտրիոս պիտի հետապնդէր զանոնք:

Այն անտառը, ուր միանալ որոշեցին Լիզանտր եւ Հերմիա, սիրելի բնակավայրն էր այն փոքրիկ էակներուն՝ որոնք կը կոչուին՝ Պարիկ:

Օպրօն՝ պարիկներու շահապը, Դիտանիա՝ դշխոն, իրենց հետեւորդներու չնչին խումբով այս անտառին մէջ կը կատարէին իրենց գիշերային խնջոյքները:

Ոգիներու այս շահային եւ դշխոյին միջեւ, այդ ատեն, դժբաղդ անհամաձայնութիւն մը կար: Երբեք լուսնի լուսով չէին պատահեր անոնք իրարու, գեղահրաշ անտառին հովանուտ ճեմավայրերուն մէջ. այլ, յախտենապէս կը կռուէին, մինչեւ որ իրենց չարաճճի ոգիները կ'երթային խոզկաղինի կեղեւներու մէջ կը մտնէին վախերնուն:

Այս դժբաղդ գժտութեան պատճառը այն էր որ, Դիտանիա կը մերժէր Օպրօնի յանձնել ոգիներէ գողցուած տղայ մը, որուն մայրը իր բարեկամուհին եղած էր, եւ անոր մահուան ատեն տղան ստնտուին քովէն գողնալով անտառներուն մէջ բերած էր Դիտանիա:

Այն գիշերը՝ ուր երկու սիրահարները այս անտառին մէջ պիտի միանային, մինչ Դիտանիա իր մէկ քանի պատուակալ օրիորդներուն հետ կը ճեմէր, Օպրօնի հանդիպեցաւ, որուն կը սպասաւորէին դրանիկ ոգիներու խումբ մը:

—Պէտք է տեսնեմ քեզ լուսնի լոյսով, գոռոզ Դիտանիա, ըսաւ Օպրօն:

—Ի՛նչ, նախանձոտ Օպրօն, պատասխանեց կիսեւրու դշխոն, դո՞ւն ես ատ: Պարիկնե՛ր, փոխադրուեցէք հոսկէ, դրժած եմ ես իր փեսայութիւնը եւ անկողինը:

—Կեցի՛ր, լպիրշ բող, սաստեց Օպրօն, քու տէրդ չե՞մ ես: Ինչո՞ւ Դիտանիա կը մերժէ իր սիրելի Օպրօնը. գողցած փոքրիկ տղադ միայն կ'ուզեմ՝ որ մանկլաւիկս ընեմ:

—Մի՛ խրար անցնիր, պատասխանեց դշխոն, քու ամբողջ ինչքդ չի կրնար գնել տղան ինձմէ:

Ու մեկնեցաւ իր տիրոջ քովէն, որ չափազանց զայրացած էր:

—Շատ աղէկ, գնա՛. ըսաւ Օպրօն անոր ետեւէն, բայց այս չարիքին համար պիտի տանջեմ զքեզ առաւօտ ըլլալէ առաջ:

Եւ Բըքը կանչել տուաւ որ իր ներքին խորհրդականը եւ աչքին լոյսն էր:

Թարգմ. անգլիերէնէ ԵՆՈՎՔ

(Շարունակելի)

(*) Փոթորիկէն եւ Վենետիկի Վաճառականէն անմիջապէս ետքը անոր համար կ'ընտրեմ Ամառ գիշերուան երազը, (գրութեան թուականը 1592 կը կարծէ Մալոն, իսկ ուրիշներ՝ 1598), որովհետեւ, սկանտինաւեան գիւթահրաշ դիցաբանութենէն քաղուած գողտրիկ féerie մըն է իր սքանչելի յօրինուածութեամբ, մեր գաւառական հէքեաթներուն պէս հոգեյոյզ ու գիւթիչ, զոր կարգ մը ընթերցողներու հետ թերեւս ռամիկներ ալ կրնան կարդալ մեծ ախորժով, երբ ձմեռ գիշերուան մը մէջ, տաքուկ թոնիրին կամ կրակարանին շուրջը պատմուած անուշ հէքեաթ մը:

Բնագրին մէջ դրուած Ցօրերէն քաղուած են ծանօթութիւնները: Մ. Փ.

(**) Սոլոնի մէկ օրէնքով՝ ծնողքները բացարձակ իրաւունք ունէին իրենց զաւակներուն մահուան եւ կենդանութեան. ատիկա բաւեց հեղինակին խորհելու թէ՝ Աթենացիք սկիզբէն ունէին այդ օրէնքը, — կամ թերեւս բնաւ բան մը չէր գիտեր ատոր վրայով:

թիւնը ի՛նչ աստիճան յաջողութիւն կը գտնէ։

Արդեօք տեղացի ջոջերը՝ ըլլան կղեր կամ աշխարհական, որոնք այս նորոգութեանց հանդէպ գլխաւոր մարդամեքենաներ միայն հանդիսացան, Տեղապահին շինիչ և օրինակելի եռանդէն վարակուելու ազնուութիւնը կամ շնորհը պիտի ունենա՞ն, դէթ ապագային համար։

Հին ժամանակներէ ի վեր Սղերդի ազգային հովուութիւնը ստանձնող տեղապահները, եթէ Փառէն վարդապետի հոգածութեան ու գործունէութեան մէկ տասներորդը ունենային, հաւատացէք որ, այսօրուան օրս, Սղերդցին բարոյական-մտաւորական կարօտութիւն մը չպիտի ունենար։

—Սղերդի մէջ, այս գարնան, Օրացոյցները ամենակծու քննադատութիւններով ու սրախօսութիւններով դատապարտուեցան ու ծաղրուեցան. օդի փոփոխութիւնները սխա՛լ կը գուշակեն։ Մայիս՝ որուն մէջ անձրեւի կաթիլն անգամ չեն ցուցներ, փետրվարի սքեմով ողջունեց մեզ։ Երկինքը միշտ ամպամած եւ ամէն օր անընդհատ 1-2 ժամ անձրեւ, օրհնեալ և բարեբար անձրեւ, որուն շնորհիւ առատ և բարեյաջող հունձք մը կը սպասուի ապահովաբար։ Պիթլիզի եւ Վանայ կողմերէն եղած տենդագին խնդրանքին պատճառաւ արմտիքի գինը անկում չունենալնէն զատ, այս օրերս բարձրացան դժբաղդաբար։

—Երկու ամիսէ ի վեր հարսանիքը մեծ համեմատութիւն առած՝ սոսկալի կոտորած մը կու տայ ամէն ազգէ պզտիկներու։ Աներես յանդգնութեամբ մը մեծերու հետ ալ սկսած է լինալ, մանկամարդ հարս մը և պատանի մը զոհ գացին իր անողոք քմահաճոյքին։ Երկու շաբաթէ ի վեր Հայերու թաղն ալ այցելելով 20է աւելի զոհ տարած է։

ԽՈՍՐՈՎ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Չինու դէպքեր

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ. — Պ. Պրոտրիքի յայտարարութիւնները. — Ճշգրիտ տեղեկութիւն չկայ։

Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին այս երկուշաբթի օրուան նիստին մէջ երեսփոխան Սըր Հ. Բոլոմ նոր տեղեկութիւն ուզեց Չինու գործերուն վրայ։ Արտաքին գործոց խորհրդական Պ. Պրոտրիք սապէս պատասխանեց.

«Կը ցաւիմ ըսելու որ ուրբաթ օրուընէ ի վեր ո և է ճշգրիտ լուր չենք առած Թիէն-Ցինէն. նաեւ ծովակալ Սէյմուրի զօրախումբէն և Բէքինի դեսպանատուններէն։ Ծովային նախարարութիւնը այսօր սա հեռագիրը ստացաւ չինական ջուրերը գտնուող անգլիական դեր-ծովակալէն.

Թաքու, 24 յունիս.—Ընդհանուր հրամանատարին Թիէն-Ցինէն դէպ ի Բէքին ճամբայ ելած զօրախումբը երկու հազար հոգի էր և կը բաղկանար միջազգային նաւազներէն։ Ընդհանուր հրամանատարին օգնելու մասին փորձ մը չկատարուեցաւ, վասն զի անոր հաղորդակցութեանց կտրուած ըլլալը այն օրը իմացուեցաւ երբ Թիէն-Ցինի պաշարումը սկըսած էր։ Այդ առենէն ի վեր Թիէն-Ցին միշտ կը մաքառի իր գոյութիւնը պաշտպանելու համար։ Որոշուեցաւ ժամանակ չանցած գրաւել Թաքուն այն առեն երբ լուր առնուեցաւ որ չինական բանակը՝ Թիէն-Ցինի վրայ յարձակելու համար սայլեր յանձնարարած ըլլալով, կը պատրաստուի Թոնկ-Քէու արշաւել, Թաքուն ամրացնել և Բէյ-Հոյի գետաբերանը ական դնել։ Անկէ ի վեր մեր բոլոր ջանքերուն նպատակն էր ազատել Թիէն-Ցինը։ Քանի մը փոքր շոգենաւեր վարձեցի՝ զինուորներ, վիրաւորներ և հիւանդներ փոխադրելու համար Ուէյ-Հայ-Ուէյ, ուր մտադիր եմ գործողութեանց առժամեայ կայան մը և ապաստանարան մը հաստատել։»

«Այս հեռագրէն զատ իմացանք որ անցեալ հինգշաբթի փորձ մը կատարուած է Թաքուի և Թիէն-Ցինի մէջտեղը հաղորդակցութիւններ հաստատելու համար՝ ամերիկեան և ռուս նաւազներու միջոցաւ։ Այդ փորձը, սակայն, չյաջողեցաւ չինական բազմաթիւ խումբի մը կողմէ եղած ընդդիմութեան հետեւանքով։ Անկէ ի վեր հասած են Հոնկ-Քոնկի զինուորները. կը կ. րծուի թէ 3000 Ճափոնցի, 2000 Ֆրանսացի և 1000 Գերմաններ հասած են և կամ հասնելու վրայ, բայց կատարուած գործողութեանց վրայ ո և է տեղեկութիւն չունինք։»

Ցետոյ ոտքի ելաւ Սըր Ա. Պարթլէթ, յաւիտենական հարցասէրը, որ հետեւեալ հինգ հարցումները ըրաւ.

Ա.—«Տագնապը սկսելէն ի վեր չինական կառավարութենէն զեկոյցներ ստացա՞ծ էք։»

Պ. Պրոտրիք զարմացմամբ պատասխանեց թէ աւելորդ է ըսել որ չէ ընդունած։

Բ.—«Կրնա՞ք ամփոփում մը տալ մեզի թէ ի՛նչ են Չինու կայսեր քաղաքական կարծիքները։»

Պ. Պրոտրիք պատասխանեց թէ մոռցած էր Չինու կայսեր կարծիքները առնելու։

Գ.—«Ի՞նչ տեղեկութիւն ունիք այն 40,000 ռուս զինուորներուն վրայ որոնք Քիաչթըէն կ'իջնեն և Ուրկայի վրայ կը քալեն՝ Մոնկոլիայի մայրաքաղաքը։»

Պ. Պրոտրիք ըսաւ որ տեղեկութիւն մը չունի։

Դ.—«Չինու մէջ անգլիական զինուորներուն հրամայելու համար զօրավար մը պիտի ղրկէ՞ք։»

Պ. Պրոտրիք սոր ալ պատասխանեց թէ հիմակուհիմա բան մը չի կրնար ըսել։

Ե.—«Կանխատեսա՞ծ էիք որ Սէյմուր ծովակալին ցամաք հանուելովը, ռուս ծովակալին պիտի վիճակէր՝ միջազգային նաւաբաժնին ընդհանուր հրամանատարութիւնը։ Ձե՞ր հրամանով թէ ծովային նախարարութեան հրամանովը այդպէս եղած է։»

Պ. Պրոտրիք ալ համբերութիւնը հատած, պատասխանեց թէ ծովային նախարարը այնպէս տնօրինած է։ Սըր Ա. Պարթլէթ իր բոլոր հարցմանց գոհացուցիչ պատասխան մը ստացած ըլլալու գոհացումով տեղը նստաւ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԸՆԹԱՑՔԸ

Ցարին հրամանագիրը.— Ռուսիոյ պատրաստութիւնները — Ցարին հեռագիրը։

Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը հրատարակեց Ցարին սա հրամանագիրը.

«Որովհետեւ անհրաժեշտ կը նկատենք Ամուրի զինուորական շրջանակին զօրքերը պատերազմական վիճակի մէջ դնել, կը պահանջենք պատերազմական նախարարէն ձեռք առնել այդ մասին հարկ եղած միջոցները։ Միեւնոյն ժամանակ կ'որոշենք որ պահեստի վերաբերող զինուորներու անհրաժեշտ թիւը Սիպերիոյ և Ամուրի զինուորական շրջանակներուն մէջ, զէնքի տակ կոչուի։»

ՆԻՔՈԼԱ

—Ռուսիոյ ծովային նախարարութիւնը՝ Չինու մէջ ռուս զինուորներու յաղթանակին համար Ցարին շնորհաւորական հեռագիր մը մատուցած ըլլալով Ն. Վեհափառութիւնը սա հեռագրով պատասխանեց.

«Ձեր հեռագրին համար անկեղծ շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ։ Խորապէս կ'ողբամ սպաներու և զինուորներու կորուստը, բայց կը մխիթարուիմ մտածելով որ անոնք փայլուն կերպով կատարեցին իրենց պարտքը. նաև թէ նաւաբաժինը ու ցամաք ելած զինուորները դիւցազնաբար ինքզինքնին զոհեցին՝ Թաքուի սոսկալի ամրոցները գրաւելու համար։»

ՆԻՔՈԼԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Լի Հունկ-Չանկի հետ տեսակցութիւն մը.— Անգլիական զեկոյց մը. — Անգլիոյ մէջ նոր Դաշնակցութիւն մը. —Տեղութիւններ։

Հոնկ-Քոնկէն կը հեռագրեն յունիս 23 թուականով.— Անգլիական լրագրի թղթակից մը, առջի օրը, Քանթոնի մէջ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Լի-Հունկ-Չանկի հետ։ Չինացի պետական անձնաւորութիւնը ըսաւ թէ ընիկ քրիստոնեաներու պետերը պարսաւելի են, թէ Պոքսըրները քաղաքական ընկերութիւն մը չեն կազմեր և թէ անոնք ժողովուրդին սինլքոր դասակարգին կը վերաբերին՝ առաջնորդուած մոլեռանդներէ։ «Բոլոր փոխարքաները», յարեց Լի-Հունկ-Չանկ, ամէն ջանք պիտի ընեն. անկարգութիւնները դադրեցնելու համար՝ պետերը պատժելով. նաեւ տէրութեանց հետ հաշտութիւնը վերահաստատելու պիտի աշխատին։ Չինու մէջ խռովութիւններ կան, բայց ծանրակշիռ ապստամբութիւն մը չի կրնար տեղի ունենալ։ Պատերազմ հրատարակելու խնդիր չկայ։ Թաքուի ամրոցներուն կրակ ընելու պատճառը այն էր թէ ծովակալները վերջնագիր մը ղրկած էին պահանջելով որ չինական նաւերը ու զինուորները հեռանան Թաքուէն։ Խնամակալուհին չէր որ այդ անկարգութիւնները առաջ բերելու գաղափարը յղացաւ. միայն թէ աւելի տեղեկութիւն չէր առած։»

—Անգլիոյ լրագիրները սա զեկոյցը հրատարակեցին.

«Չինական կառավարութեան գլխաւոր անդամներուն յաջորդեցին պահպանողականներ, որոնք նշանաւոր են իրենց թշնամութեամբը օտարականներուն հանդէպ։ Կը ծանուցուի թէ միջազգային զինուորներուն կողմէ Թաքուն գրաւուելէ առաջ, Խնամակալուհին, գաղտնի յայտարարութեամբ մը, հրաման տուեր է Թիէն-Ցինի չինական զինուորներուն անմիջապէս Թաքու երթալ և թող չտալ որ օտար զինուորներ ցամաք ելլեն։

—Տեյլի Էքսբրէս կը ծանուցանէ թէ Անգլիոյ Խորհրդարանին անդամներէն «Չինու Դաշնակցութիւն» մը կազմուեր է, որուն նպատակն է ուշադրութեամբ հետեւիլ Ծայրագոյն Արեւելքի դէպքերու ընթացքին։

—Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն յունիս 25 թուականով.—Չինու դեսպանը ըսելով որ Եանկ-Չէի նահանգին փոխարքաները պիտի կրնան իրենց շրջանակներուն մէջ բարեկարգութիւնը պահպանել, պահանջեր է որ այլ եւս ամերիկեան զինուոր չղրկուի Չին։ Պ. Մաք Քինլի պատասխաներ է թէ Մ. Նահանգները պարտաւոր են զինուոր ղրկել այն տեղերը, ուր ամերիկեան պաշտօնեաները վտանգի մէջ կը համարուին։ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը նկատողութեան առնելով Չինու կացութեան ծանր հանգամանքը, որոշեց Քուպայի ամերիկեան զինուորներուն կէսը Փիլիպպեանները ղրկել անոնց տեղ որոնք Չին պիտի ուղեւորին։ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը նաև կը խորհի Բորթօ-Ռիքօ գտնուած բոլոր զինուորները Փիլիպպեան կղզիները ղրկել։ Պ. Մաք Քինլի որոշեց Խորհրդարանը արտասովոր նիստի հրաւիրել։ Յունիս 25 ին, երկուշաբթի Ուաշինկթընի արտաքին գործոց պաշտօնարանին և Անգլիոյ, Ռուսիոյ ու Ճափոնի դեսպանատուններուն միջեւ անընդհատ հաղորդակցութիւններ կատարուեցան։

—Չինական խնդրոյն համար ռուս կառավարութեան հրատարակած զեկոյցը, ինչպէս երէկ ծանուցինք, Բեդերսպուրկի հանրային բոլոր շրջանակներուն մէջ լաւագոյն տպաւորութիւն մը գործեց։ Լրագիրներն ալ շատ գոհ են և այդ զեկոյցը նիւթական ապացոյց մը կը համարին թէ ռուս կառավարութիւնը, հիմա Չին բնակող օտարականներու փրկութեանը համար միւս տէրութեանց հետ գործակցելով, վերջնապէս որոշած է գոհացնել իր երկրին ձգտումները։ Լրագիրները նաև կը պահանջեն որ Ռուսիա յարատեւէ դրացի ընդարձակ տէրութեան հետ ունեցած իր բարեկամութիւնը և Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ ազդեցութեան խնդրին համար իրեն հակառակորդ եղողներուն չզոհէ այդ բարեկամութիւնը։

—Սպանիա և Բորթուկալ ալ կը պատրաստուին մասնակցիլ Տէրութեանց գործին Չինու մէջ։ Սպանիական Քարլոս Ե. դրահաւորը չինական ջուրերը պիտի երթայ։ Բորթուկալ կ'աւելցնէ Մաքաոյի իր զինուորներուն թիւը. զէնք կը ղրկէ Քանթոն գտնուող Բորթուկալցիներուն, ուր խռովութիւններէ կը վախցուի. նաև Մաքաոյէն զինուոր կը ղրկէ դէպ ի հիւսիս։ Ինչպէս ծանուցուեցաւ, Հապէշիստանի իտալական գաղթավայրին կառավարիչն ալ հրաման ստացած է երկու վաշտ պատրաստել Չին ղրկելու համար։

—Օտեսայէն կը հեռագրեն թէ երկուշաբթի օրը ռուս զօրագունդ մը Բեդերսպուրկ յածանաւով դէպ ի Չին ճամբայ ելեր է։

—Մայլս զօրավարը պիտի հրամայէ Չին ցամաք հանուելիք ամերիկեան զինուորներուն, որոնց թիւը տասը հազարի պիտի հասնի։

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը փութով պատրաստել կու տայ ձմեռուան հագուստներ, կօշիկներ և գլխարկներ՝ բազմաթիւ բանակի մը համար որ կարելի է աշնան կամ ձմեռը Չին ղրկուի։ Չինու հիւսիսային կողմը ձմեռը շատ սաստիկ է։ Այս տարի, Չինու խնդրին առթիւ, չի յուսացուիր որ Անգլիոյ Խորհրդարանը լուծուի։

—Սիմլայէն կը հեռագրեն թէ զօրավար Սըր Ա. Կէյզլի և իր սպայակոյտը յուլիս 3ին Կալկաթայէն ճամբայ պիտի ելլեն տասնէ աւելի զօրագունդերով, շարժուն հիւանդանոցներով եւայլն։

—Իտալիոյ կառավարութիւնը որոշեց երկու հազար զինուոր և 14 թնդանօթ ղրկել Չին։ Ֆրանսա 3,500 զինուոր պիտի ղրկէ Սայկոնէն ու Թոնքինէն։ Գերմանիա որ արդէն 3000 զինուոր ունի Բէյ-Հօ գետին բերանը, 3000 եւս պիտի ղրկէ Քիլէն։ Այդ հաշուով, հինգ-վեց շաբաթէն չինական ջուրերուն մէջ օտար տէրութեանց հարիւր մարտանաւեր և 60-80,000 զինուորներ պիտի գտնուին։

—Թիէն-Ցինէն երկուշաբթի օրուան թուականով առնուած լուրերու նայելով քաղաքը սոսկալի տեսարան մը կը պարզէ։ Փողոցները ծածկուած են ամէն ազգէ սպաննուած այրերու ու կիներու դիակներով։ Ռմբակոծութեան առաջին զոհերը եղան գերման Պանքան ու Չէրթըրտ Պանքը։ Հիէն-Պի-Սինի մէջ, Չիլիի հարաւային արեւելեան կողմը՝ երկու կաթոլիք քահանաներ՝ Տ. Իգօր և Լաուէր սպաննուեցան Պոքսըրներուն կողմէ։ Իտալացի Քարլոթէ հրամանատարը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

ԿԱՐԵՒՈՐ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Խնամակալուհիին հետ տեսակցութիւն մը.—Պոքսըրներուն հետ համաձայնութիւն։

Չինու Մայր Կայսրուհին՝ վերջերս ունկնդրութիւն մը շնորհեր է իր վստահութիւնը վայելող Ուանկ անուն պաշտօնեայի մը։ Այդ ունկնդրութեան միջոցին բաւական կարեւոր յայտարարութիւններ եղեր են։

—Տեսնենք, ըսեր է Խնամակալուհին ուրիշ բաներու վրայ խօսելէ ետքը, Չիլիի մէջ ծնած ես. միշտ հոն ապրած ես. գիտես թէ հոն ի՛նչ կը պատահի։ Ի՞նչ է կարծիքդ այդ նահանգին Պոքսըրներուն վրայ։ Եթէ գործելու ժամը հնչէ, կը կարծե՞ս որ զինուորներուն միանան՝ սատանայ օտարականները վանելու համար։

—Վստահ եմ, պատասխաներ է Ուանկ։ Արդէն գիտէք Պոքսըրներուն նշանաբանը՝ «Հուօ Թիէն չաօ։ Եանկ քուէյ Չէ» (Բարձրացուցէ՛ք իշխանութիւնը։ Սպաննեցէ՛ք սատանայ օտարականները)։ Գիտէք արդէն թէ ձեր ընտանիքին բոլոր սպասաւորները, գիշեր ցորեկ, կը կրկնեն Պոքսըրներուն նշանաբանը. գիտէք նաև թէ որ մենէ իւրաքանչիւրը կը մասնակցի այդ Ընկերութեան։ Իմ կարծիքս այն է որ, եթէ իշխանութիւն ունենայի, Պոքսըրներուն գլուխը անցած պիտի յառաջանայի, երբ վրէժխնդրութեան ժամը հնչէ. այդ ժամը հնչելէն առաջ ալ ձեռքս եկածը պիտի ընէի զանոնք կազմակերպելու և սպառազինելու համար։

Խնամակալուհին գլխու շարժումով մը հաւանութիւն յայտնեց, «շատ լաւ» ըսաւ, քանի մը վայրկեան մտածեց եւ վերջապէս յարեց.

—Այո, այդ Պոքսըրներուն իրաւ մեծ Ընկերութիւն մըն է. բայց կը վախնամ որ իրենց գլուխը փորձառու մարդ մը չունենալնուն համար յիմարութիւն մը գործեն և իրենց «Սպաննեցէ՛ք սատանայ օտարները» նշանաբանով կառավարութեան համար հոգ մը առաջ բերեն։

Նորէն լռութիւն տիրեց և յետոյ Խնամակալուհին նշան մը ըրաւ Ուանկի, ըսել ուզելով որ կրնայ հեռանալ։

—Լաւ ուրեմն, այսպէս, ըսաւ Խնամակալուհին. շնորհակալ եմ. կը հասկնամ թէ ինչ պէտք է։ Շի-Լիի և Շան-Թունկի մէջ պատասխանատու մարդու մը պէտք կայ, որ կարենայ վարել Պոքսըրները։

Ասոր վրայ ունկնդրութիւնը վերջացաւ։ Հետեւեալ օրը պաշտօնական հրամանագիր մը կը հրատարակուէր՝ ծանուցանող թէ Ուանկ կառավարիչ կարգուած է Բէքինի։ Վեցերորդ աստիճանի պատկանող պաշտօնեայ մը յանկարծ չորրորդ աստիճանի բարձրացած էր։ Մտածողներ կան որ եթէ անկէ ի վեր Բէքինի նոր կառավարիչը «ձեռքէն եկածը ըրած է Պոքսըրները կազմակերպելու և սպառազինելու համար» և եթէ ժամանակը եկած է, հարկաւ Պոքսըրներուն գլուխը անցած կը յառաջանայ։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Քիմպըրլի, 23 յունիս.—Տոքդ. Ճէյմսըն, որ Բարեյուսոյ Գլուխի Խորհրդարանին անդամ ընտրուեցաւ, ճառ մը խօսելով մեծապէս գովեց իր նշանաւոր արշաւանքը որուն պատմութիւնը ըրաւ։ Յայտարարեց թէ իր արշաւանքէն առաջ ցեղերու ատելութիւնը միշտ գոյութիւն ունեցած է և թէ Պօէրներու սպառազինութիւնը սկսած է 1884էն, այսինքն այն թուականէն երբ Սըր Հէրքլզ Ռոպինսըն առաջարկած էր վերջնագիր մը ղրկել, բայց օտար հպատակները խիստ լաւ զինուած էին։ Հանքի աշխատաւորները ինքզինքնին զոհեր կը նկատէին և պատրաստ էին շարժելու։ Տոքդ. Ճէյմսըն յարեց թէ արշաւանքին անյաջողութիւնը քանի մը հոգիի տկարութեանը հետեւանքն էր։

Վրիպուրկ, 24 յունիս.—Քուրումանի Պօէրներէն երկու հարիւր հոգի անձնատուր եղան Ուօրըն զօրավարին մէկ շըրջուն պահակախումբին։ Միւսները անջատ խումբերու բաժնուեցան։ Պօէրներու անձնատուութիւնը կը շարունակէ։

Լոնտոն, 25 յունիս.—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը այս գիշեր Լորտ Ռոպէրթսէն սա հեռագիրը ստացաւ՝ Բրէթորիայէն յունիս 24 թուականով.

«Սըր Ռըտվըրս Պըլըր յունիս 22ին Սթանտըրթըն հասաւ և երկաթուղիի բաւական կամուրջներ գտաւ հոն։ Բոլոր հոլանտացի բնակիչները հեռացած էին քաղաքէն։ Ճէն Համլթըն երէկ գրաւեց Հայտէլպէկը։ Պօէրները անոր զօրախումբին ժամանումը տեսնելով փախան։ Մեր հեծեալները 6—7 մղոն չափ հալածեցին զանոնք։ Առջի գիշերը Պրոտուուտ զօրավարին հեծելազօրքերը ընդհարում մը ունեցած էին Պօէրներուն հետ։ Այս վերջինները բոլորովին ցիրուցան եղան և անոնցմէ մէկ քանի հոգի մեր ձեռքը գերի ինկան։ Թշնամին յարձակեցաւ Հոնինկ-Սբրուիթի մեր գիծքին վրայ, Քրոնշթատէն տակաւին օգնութիւն չհասած, և քանդեց երեք ջրուղիներ որոնք այսօր պիտի նորոգուին։»

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը հրատարակեց նաև Լորտ Ռոպէրթսի սա հեռագիրը՝ դարձեալ Բրէթորիայէն ղրկուած յունիս 25 թուականով.

«Քլէմէնց զօրավարը, երէկ, յաջողութեամբ Պօէրներու զօրախումբի մը վրայ յարձակեցաւ Ուէնպուրկի մօտ, ուր գացած էր պաշար և թնդանօթ ստանալու, Լինքլնի, Հէյլպրոնի և Հայտէլպէրկի զօրախումբերուն գործակցելէ առաջ։ Զօրավարը ետ մղեց Պօէրները Զանտ-Ռիվըրէն անդին։ Թշնամին կորուստներ ունեցաւ։ Զօրավարը նշանակութեան արժանի կորուստ չունեցաւ։ Ճէն Համլթըն հետեւեալը կը ծանուցանէ.—Հայտէլպէրկ մինչեւ հիմա իմ հանդիպածներուս ամէնէն աւելի անգլիական քաղաքն է. անոր բնակիչները մեծ ընդունելութիւն մը ըրին մեզի։ Անգլիական դրօշը քաղաքին վրայ պարզուեցաւ՝ ընդհանուր ծափահարութեանց մէջտեղ և Անգլիոյ ազգային երգը երգուեցաւ։ Անգլիոյ կուսակիցները բաւական դժուարին պարագաներէ անցեր են՝ քաղաքը Պօէրներուն ձեռքը գտնուած առեն։ Հէթըն զօրավարին թեթեւաշարժ հեծելազօրքերը քանի մը ընդհարումներ ունեցեր են Պօէրներու շրջուն պահակախումբերուն հետ, երէկ, Բրէթորիայի հարաւային արեւելքէն քանի մը մղոն հեռու։ Մեր կորուստն է սպայ մը և զինուոր մը վիրաւորուած։»

Լուրէնսօ Մարքէզ, 25 յունիս.—Պէյրայի և Ումթալիի միջեւ գտնուած անգլիական կամաւորներէն բազմաթիւ մահեր կը պատահին տենդէն։ Ասոնք այն զինուորներն են որոնք Պէյրա ցամաք ելան՝ Բորթուկալի ստացուածքներէն անցնելով։

Հրատարակուեցաւ
ԱՐԻՍՏ. Ց. ՊՈՅԱՃԵԱՆ
ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
Բ. ՏԱՐԻ
Տարրական — Դասընթացք

Նիւթերը կազմող են — Բարոյականութիւն — Շարադրութիւն — Ողջադրութիւն — Իրագիտութիւն — Աշխարհագրութիւն — Երկրաչափութիւն — Սրբազան պատմ. (Նոր Ուխտ) — Երաժշտութիւն — գիր ժողովրդական [illegible]։

Կարող և հմուտ աշխատակիցներով կը պատրաստուի Գ. տարին (մինչեւ-դասընթացք Ա. տարի)։

Մեր ուղղութիւնն է մէկ ուսուցիչ, մէկ դասարան և մէկ ԴԱՍԱԳԻՐՔ։ Ինչպէս է այս Բ. տարի ընթերցարանը։

ՄԱՆՕԹ.—Փափաքող ուսուցիչներու մէկ հատ երբ նմուշ կը ղրկուի, եթէ նամակով բաւէ ծախք 60 փարա ղրկեն։

ՀԱՍՑԷ.—Արիստ. Ց. Պոյաճեան Կ. Պոլիս Օրթաքէօյ։

Գին 5 ղրուշ։ Բոլոր գրավաճառաց քով կը գտնուի։ 618 2—10

Ներքին լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Ֆրանսական դեսպանը ու դեսպանուհին, Պարսից դեսպանատան թարգմաններէն Մէհմէտ խան՝ Ռէշտի մաքսային տեսուչ Միրզա Իպրահիմ խան, Աւստրիոյ ընդհանուր հիւպատոսը ու կինը և ութսունի մօտ հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետ էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— «Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Ֆրանսայի դեսպան Պ. Քոնսթան պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ.— Ինչպէս քանի անգամ ծանուցուեցաւ, ամէն կողմէ մեծամեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին շքեղապէս տօնելու համար Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան քսանհինգերորդ տարեդարձը։ Ծանուցուեցաւ նաև թէ Սոֆիայի կայս. գոմիսէր Նէճիպ էֆ. Մէկհամէ առաջին անգամ ձեռնարկած է հանգանակութեան մը՝ շքեղ նուէր մը մատուցանելու համար։ Այդ հանգանակութիւնը թէեւ Պուլկարիոյ և Արեւելեան Ռումէլիի մէջ պիտի կատարուի, սակայն Սուրիոյ և Լիբանանի Մարոնիներու Պատրիարք Տ. Հօայէք ուզելով այս անգամ եւս յայտնել իր և մարոնի ազգին այն հաւատարմութիւնը ու անձնուիրութիւնը զորս կը տածեն Վեհ. Սուլթանին նկատմամբ, գրեր է Նէճիպ էֆ. Մէկհամէի թէ 170 ոսկի կը նուիրէ, բաց ի այն գումարներէն որոնք տրուած են Պէյրութի կուսակալութեան և Լիբանանի կառավարչին։

ՕՈՒԼՍԱՆԻ դուքսը՝ իր քարտուղարին հետ՝ երէկ ներկայ գտնուեցաւ Սէլամլըքի արարողութեան և արժանացաւ կայս. մեծարանաց։ Դքսուհին ալ երէկ այցելեց Դալաթիոյ մայրապետներուն վարժարանը։

—Հիւրամեծար Աճմէտ Ալի փաշա, երէկ, իր ապարանքին մէջ սեղան մը տուաւ Մառուսիա զբօսանաւին հրամանատարին, բժիշկին և ուրիշ քանի մը պաշտօնեաներու։ Աճմէտ Ալի փաշա, առջի օրը, զբօսանաւին մէջ սեղանակից եղաւ դուքսին ու դքսուհիին, որոնք իրենց լուսանկարները նուիրեցին Աճմէտ Ալի փաշայի։ Դքսուհին նաեւ իր լուսանկարը նուիրեց Աճմէտ Ալի փաշայի կնոջը։

—Դուքսը ու դքսուհին երէկ գիշեր իրենց զբօսանաւին մէջ սեղան մը տուին որուն ներկայ գտնուեցան կայս. անձնական սպայակոյտին միւշիր Շաքիր փաշա, արարողապետ Իպրահիմ պէյ և հիւրամեծար Աճմէտ Ալի փաշա։

ԶԻՀՆԻ ՓԱՇԱ, առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարը, անցեալ շաբաթ իրիկունէ ի վեր հիւանդ է և կը դարմանուի Էրէնքէօյի իր ամառանոցին մէջ։ Զիհնի փաշա նոյն իրիկունը ստամոքսի տկարութիւն մը զգալով անմիջական դարմանները եղան և հիմա բաւական բարւոքած է վիճակը։ Վեհ. Սուլթանը իմանալով Զիհնի փաշայի հիւանդութիւնը, սենեկապետ Ֆաիք պէյը ղրկելով անոր ապարանքը, առողջութիւնը հարցնել տուաւ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՆԵՐԸ.— Օսմ. կառավարութիւնը բանակցութեան պիտի մտնէ Յունաստանի, Սերպիոյ, Ռումանիոյ ու Սեւ-Լերան հետ՝ առեւտրական դաշնագիրները կնքելու համար։ Մինչեւ որ այդ դաշնագիրները վերջնական հանգամանք մը ստանան, մաքսային նոր սակացոյցը պիտի գործադրուի այդ երկիրներու ապրանքներուն համար։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՔԱՐԱՆԹԻՆԱՆ ՎԵՐՑԱԾ.— Արեւելեան երկաթուղիներու տեսչութիւնը սա զեկոյցը հաղորդած է.

«Հեռագրական տեղեկութեան մը համաձայն, երէկուընէ (առջի օրը) ի վեր Հայիպչէվոյի մէջ հաստատուած տասներկ օրուան քարանթինան պիտի վերնայ այս իրիկուան (երէկ) ժամ 4էն սկսեալ։ Հետեւաբար կը ծանուցուի թէ երէկ (առջի օրը) լրագիրներուն մէջ հրատարակուած զեկոյցին հակառակ, պայմանադրական թիւ 4 կառախումբը այս իրիկուն (երէկ) իր սովորական ժամուն այսինքն իրիկուան ժամ 8.15ին պիտի մեկնի Սիրքէճիէն և հետեւեալ օրը բոլոր կառախումբերը պիտի վերսկսին իրենց սովորական երթեւեկութիւններուն։ Թուրքիայէն գացող ուղեւորները, ըստ առաջնոյն, բժշկական քննութեան մը պիտի ենթարկուին Հայիպչէվոյի մէջ։»

ԺԱՆՏԱԽՏԸ.— Միթիլենէի բժիշկ տոքդ. Հիւսէին էֆ. Իսքէչէէն յունիս 11/24 թուականով սա հեռագիրը ուղղած է առողջապահական վարչութեան.

«Երէկ կէս օրէն չորս ժամ ետքը քննեցի հիւանդ կինը որ ունէր 38.4 աստիճան տաքութիւն, 80 բազկերակ և կարծր ու բորբոքած ուռեցք։ Ուրիշ բան մը չկայ։ Մանրադիտով քննեցի ուռեցքին լոյծ մասը որ միքրոպ չէր պարունակեր։ Հնդիկ խոզի մը վրայ կատարուած ներարկումը տակաւին արդիւնք մը չունեցաւ։ Այս առտու կէս օրէն երկու ժամ առաջ տաքութիւնն էր 39.8 և բազկերակ 94։ Ուռեցքը մեծցած է, հիւանդին վի-

ճակը խիստ զգալի բարւոքումներ [illegible]
Հիւանդը դարմանող աղջիկ մը կատար[illegible]
լապէս քաջողջ է։ Ժանտախտի [illegible]
առաջին ներարկում մը կատարուեց[illegible]
հիւանդին վրայ։ Քաղաքին մէջ [illegible]
դէպք չկայ։ Հիւանդը մեկուսացուեց[illegible]
առողջապահական և պաշտպանման միջ[illegible]
ներ ձեռք առնուեցան։ Նորէն ուռեցքի[illegible]
լոյծ մաս մը առի [illegible]
ենթարկելու համար։ Աւելի մանրադի[illegible]
քննութիւն կատարելու համար [illegible]
երկրորդ միքրոպաղան մը ղրկեցի։»

—Տոքդ. Հիւսէին էֆ. հետեւեալ[illegible]
ալ սապէս հեռագրած է.

«Այսօր, կէս օրէն երկու ժամ առաջ[illegible]
հիւանդին վիճակն էր՝ ջերմութիւն 38[illegible]
և բազկերակ 130. ուռեցքը նորէն [illegible]
է քիչ մը. Ընդհանուր վիճակը փոփոխ[illegible]
թիւն չէ կրած։ Հիւանդը դարմանող [illegible]
ջիկը առողջ է։ Քաղաքին մէջ նոր [illegible]
չկայ։ Հնդիկ խոզը որուն վրայ ներար[illegible]
կում կատարուած էր մեռած չէ [illegible]
[illegible]

—Իսքէչէէի գաղթագամը յունիս 14[illegible]
թուականով կը հեռագրէ թէ [illegible]
[illegible]

Իզմիր, 26 յունիս.—Առողջապահական
պաշտօնարանին մէջ քննեցի [illegible]
[illegible]

Իզմիր, 27 յունիս.—[illegible]
[illegible]

—Աէքսանտրիոյ մէջ [illegible]
[illegible]
ու մահ 100։

—Ցուեռատան պիտի [illegible]
[illegible]

ՍԱՆՏՈՒԹ ՄԸ.—[illegible]
[illegible]

ՄԱՀԱՍՈՒՍԵՆ.—[illegible]
[illegible]

ՊՈՒԼԿԱՐ կառավարութիւնը [illegible]
[illegible]

ԻԶՄԻՐԻ Թաղապետութիւնը [illegible]
[illegible]

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու Թղթատարական [illegible]
[illegible]

ԹԵՆՔԻՔՈՆԸ.—[illegible]
[illegible]

իրաւագէտ խորհրդական Հագգը պէյէ և առաջին թարգմանիչ Տավուտ էֆէնտիէ յանձնաժողով մը կազմուած է որ Պէրութի մէջ գրաւուած թէնպէքիներու մասին խորհրդակցութիւն պիտի կատարէ։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Նայի Ֆրայք Բրեսն խօսելով մինչեւ Հիճազ շինուելիք երկաթուղիին վրայ զոր խիստ կարեւոր կը նկատէ, կ'ըսէ որ օսմ. կառավարութիւնը ամէն միջոց ձեռք առած է այդ գիծին շինութիւնը փութով աւարտելու համար և թէ այդ նպատակով երկաթ գիծերը Քրուբի գործարանին մէջ պիտի շինուին։ Իգտամ գոհ մնալով հանդերձ վիէննական թերթին այդ գրածին համար, վերջին մասը կը հերքէ ըսելով որ երկաթ գիծերը օսմ. գործարաններու մէջ պիտի շինուին, բայց վայրաշարժները կարելի է Քրուբի գործարանին մէջ պատրաստուին։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ հրահանգ ուղղելով թաղապետական բոլոր շրջանակներուն, խստիւ պատուիրեց որ ամառուան ներկայ եղանակին մէջ մեծապէս ուշադրութիւն ընեն հանրային մաքրութեան և առողջապահական կանոններու անթերի գործադրութեանը։

ԳԱՅՍԵՐԻԻ կառավարիչը բժշկական վարժարանին վերատեսչութեան ղրկեց քաղաքէն երեք ժամ հեռուն գիւղի մը մէջ գտնուած հանքային ջուր մը անկէ գոյացած ցեխը՝ տարրալուծելու համար։ Ջուրը մարսողութեան օգտակար է և ցեխն ալ մորթի հիւանդութեանց։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅԻՆ Ջաւրրճիներու մասին երդիքը ապակէէ պիտի ըլլայ։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ Էլ Մահրուսա զրօսանաւին նաւազները երէկ Սէլամլըքին ներկայ գտնուելով, կայս. թիկնապահ Զէրքէս Մէհմէտ փաշայի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՓԱԽՑՈՒԱԾ ՆԱՄԱԿՆԵՐ.—Հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութիւնը տեղեկանալով որ Պոլսոյ Պալըք Բազարի կողմը հաստատուած կարգ մը բոլգաճիներ, Էտիրնէ, Էսկիշէհր ու Էնկիւրի ղրկուելիք նամակները քանակաւ փարայով կը ղրկեն երկաթուղիի միջոցաւ, գրեց ձեռնհաս պաշտօնատանին որ այդ պարէն արարքին հեղինակները օրէնքին տրամադրութեանը ենթարկուին։

ԱԹԵՆՔԷՆ յունիս 13 թուականով կը գրեն թէ հելլէն կառավարութիւնը իմանալով որ Աղեքսանդրիայէն ժամանած մաքսանենգներու նաւ մը Բաթմոս կղզիին մօտեցած ու ապրանք հանած է և նաւազներն ալ տեղացիներուն հետ յարաբերութիւն ունեցած են, նաւը այդ կողմերը բռնուեր և Տիրոյի մաքրանոցը ղրկուեր է, Բաթմոսի պաշտօնեաները այդ նաւէն հանուած ապրանքները գտնելով պիտի ապանեն։

—Իզմիրէն ժամանած առագաստանաւ մը Ֆարոս կղզիին մօտեցած ըլլալով, նաւազները քարանթինայի ենթարկուած են և Աթէնքէն հրահանգ ուղղուած է։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան մէջ կազմուած յանձնաժողով կը շարունակէ քննել այն անձերը որոնք Եւրոպա պիտի ղրկուին մաքսային գործառնութիւնները սորվելու համար։ Յանձնաժողովը բարձրագոյն վարժարաններէ վկայեալներէն զատ, մրցման քննութեան կ'ընդունի նաեւ մասնաւոր վարժարաններու շրջանաւարտները։ Իգտամ այդ առթիւ դիտողութիւն կ'ընէ ըսելով որ յանձնաժողովը միայն Ֆրանսերէնի քննութեան կ'ենթարկէ ներկայացողները, մինչդեռ ասոնք մաքսային գործառնութեանց ալ հմուտ պէտք է ըլլան, որպէս զի կարենան Եւրոպայի մաքսային զանազան գործառնութեանց վրայ կատարեալ տեղեկագիր մը պատրաստել՝ գիտակցութեամբ։

ՌՈՒՍ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ.—Բեդերսպուրկի և Քիեվի համալսարաններու ուսանողներէն ոմանք երէկ առտու Օտեսայէն մայրաքաղաքս եկան և ներկայ գտնուեցան Սէլամլըքի արարողութեան. վաղը Աթէնք պիտի ուղեւորին։

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ իշխանը Տանիլօ պատուանշանին երկրորդ աստիճանը տուաւ թագաւորութեան Ե. շրջանակին (Ենիքէօյ) տնօրէն Եուսուֆ Ճէմալ պէյի։

ՀՐԵԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.—Կիպրոսէն կը գրեն թէ 87 հրեայ գաղթականներ ուզեր են նոյն կղզին ցամաք ելլել, բայց տեղւոյն պաշտօնեաները թող չեն տուեր։

ՄԱԼԱԹԻՈՅ նոր կառավարիչ Մէհմէտ Շէվգը պէյ իր նախորդ պաշտօնատեղիէն՝ Պուրտուրէն մայրաքաղաքս եկաւ՝ ասկէ Մալաթիա ուղեւորելու համար։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ իւրաքանչիւր բաժնեթուղթերուն 1899ի համար 55 ղրուշ ոսկեդրամ շահաբաժին պիտի տրուի։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ բոլոր մաքսատուները տեղեկագրած են Աթէնք թէ Թուրքիայէն հոն տարուած ապրանքներուն քանակութիւնը չէ պակսած և տեղ տեղ նոյն իսկ աւելցած է։ Հելլենական քոնեաքներու արտածման մասին եղած աննպաստ զրոյցներն ալ ճիշդ չեն, վասն զի արտածման նուազելուն պատճառը՝ քոնեաքներուն խառնուրդ ըլլալուն կը վերագրուի։

ՀՐԴԵՀՆԵՐ.—Երէկ ժամ 6ին Գուզկունճուքի բարձունքներուն վրայ չոր խոտերու դէզեր այրեցան։ Ժամ 9ին նոյն պատահեցաւ նաեւ Օք Մէյտանի մէջ։

—Սամաթիոյ մէջ, առջի գիշերը, կառապան Ալիքսանի տունէն հրդեհ ծագեցաւ, բայց շուտով կարելի եղաւ մարել։

ԳՈՒԶԿՈՒՆՃՈՒՔԻ մէջ Նեսիմ անուն 12 տարեկան հրեայ մը պատի մը տակ գտնուած պահուն փանդակորմը փլաւ։ Նեսիմ գլուխէն վիրաւորուեցաւ ու մեռաւ։

ՊԱՐՏԷԶ ԹԷԲԷ ՊԱՇԻ.—Անուրանալի է որ պարտէզը Բերա Բալասի տնօրէնութեան յանձնուելէն ի վեր հիմնովին փոխուած է իր բոլոր մասերուն մէջ։ Պ. Մէլիէ ամէն օր նոր հրապոյր մը, նոր սիրունութիւն մը տալ կը ջանայ, ու Պ. Ռամիրէզ ալ իր կողմէ ամէն ջանք չի խնայեր լաւագոյն կարգադրութիւնները ընելու համար։ Վերջին նորութիւնն է այն անզուգական Անիմաթոկրաֆը (animatographe) որ երէկ բացուեցաւ ձմեռնային թատրոնին մէջ։ Պ. Մելիէ փափկանկատութիւնը ունեցած էր առաջին նիստի մը հրաւիրել մամուլի ներկայացուցիչները, զորս Պ. Ռամիրէզ պատուասիրեց իրեն յատուկ ազնուութեամբ։ Անիմաթոկրաֆը աւելորդ է ըսել թէ մինչեւ այսօր Պոլսոյ մէջ եղած նմանօրինակ փորձերուն լաւագոյնն է։ Անոնք որ չկրցան Բարիզի Արուեստահանդէսը այցելել, թող անգամ մը ձմեռնային թատրոն երթան, ու կատարեալ պատրանքը պիտի ունենան թէ նոյն իսկ Արուեստահանդէսը կ'այցելեն։ Նոյնը նաեւ Թրանսվալի պատերազմին այլ և այլ դրուագներուն համար՝ որոնք շատ կենդանի ձեւի մը տակ ներկայացուեցան։ Պ. Մէլիէ այս առթիւ արժանի է ամէն շնորհաւորութեան։ Միեւնոյնը նաեւ Պ. Ռամիրէզի համար որ լաւագոյն վարիչ մը եղաւ պարտէզին։

Անիմաթոկրաֆը ամէն իրիկուն ժամը 6ին և 7ին (Ե. Ք.)։ Մուտք 5 ղրուշ՝ պարտէզին մուտքի գինն ալ միասին հաշուելով

ԹԱՏՐՈՆ ԹԷԲԷ ՊԱՇԻ.—Այս գիշեր Լա Մասքօթ (La mascotte) իսկ վաղը գիշեր գոհացում տալու համար ընդհանուր փափաքի մը՝ Քլէռէթի 28 օրերը (Les 28 jours de Clairette)։

ԹԱՏՐՈՆ ՔՈՆՔՈՐՏԻԱ.—Իտալական Օբերայի խումբը այս գիշեր պիտի ներկայացնէ Այտա (Aïda)։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ինչպէս յայտնի է արդէն, Արաբկիրի առաջնորդ Գեր. Տ. Մուշեղ Ծ. Վ. Սեբուբեան, ասկէ առաջ Ակնայ մէջ քառասունի չափ տնակներ շինել տուած էր աղքատ ընտանիքներու բնակութեան համար։ Կը լսենք թէ՝ 60 նոր տնակներ ալ շինելու համար, Մուշեղ վարդապետ ինչպէս նաեւ տեղւոյն Խառն Ժողովը դիմում ըրեր են Պատրիարքարան, խնդրելով որ 250 ոսկիի չափ օգնութիւն մը ըլլայ իրենց։ Արդէն 100 ոսկիէն աւելի կայ եղեր պատրաստ և մաս մըն ալ պիտի հայթայթուի եղեր կարգ մը եկեղեցական անօթներու և սպասներու վաճառումէն։ Նպաստից յանձնաժողովը իր յառաջիկայ նիստին մէջ նկատողութեան պիտի առնէ այս խնդիրը, ընդ. փոյթ կարգադրութիւն մը ընելու համար։

—Թիֆլիսի մեր թղթակիցը հետեւեալները կը հաղորդէ մեզ.—«Այս ձմեռ լրացաւ Ներսէսեան դպրոցի գոյութեան եօթանասունհինգամեակը։ Դպրոցին Հոգաբարձութիւնը ասկէ քանի մը տարի առաջ ձեռնարկած էր կազմել տալ այդ եօթանասունհինգամեակին պատմութիւնը՝ որ կը բաղկանայ երեք հատորներէ։ Առաջին հատորը լոյս տեսաւ երկու տարի առաջ, երկրորդ հատորը լոյս կը տեսնէ մօտ ատենէն և կը մնայ երրորդ հատորը, որ առաջիկայ տարի միայն կրնայ հրատարակուիլ։ Ասկէ զատ, պատրաստուած է նաեւ դպրոցին պատմութեան համառօտութիւնը որ մայիս 21ին՝ դպրոցին տարեկան հանդէսին առթիւ բաժնուեցաւ։ Այս դպրոցին պատմութիւնը հետաքրքրական է այն պատճառաւ մանաւանդ, որ անոր մէջ արձանագրուած են մեր դպրոցական կեանքին գէշ ու լաւ հոսանքները՝ իրենց բնորոշ յատկանիշներով։ Դուք հոն կը տեսնէք մանկավարժութեան կատարած աններդաշնակ փորձերը, ինչպէս նաեւ այն ջանքերը՝ որոնք ատեն ատեն երեւան գալով բարեկարգած են կրթական գործը։ Այդ պատմութեան մէջ դուք կը տեսնէք նաեւ այն երկար պայքարները՝ որոնք մղուած են երբեմն հոգաբարձութիւն կազմելու գաղափարը պաշտպանողներուն և վարժարանը հոգեւոր իշխանութեան հսկողութեան ենթարկել ուզողներուն միջեւ։ Եւ սակայն, դպրոցը յաջողած է խորտակել այդ խոչընդոտները և իր գոյութիւնը պահպանել հոգաբարձական դրութեամբ, ինչպէս նաեւ ընտրուած տեսուչով, մանկավարժական ժողովին կանոնաւոր կազմակերպութեամբ, ու միեւնոյն ժամանակ նիւթական ապահով դրութեամբ և կանոնաւոր տնտեսութեամբ։ Որքան ալ խիստ ըլլանք ընթացիկ կեանքի պայմանները քննադատած պահերնուս, Ներսէսեան դպրոցին երկարամեայ գոյութիւնը աչքերնուս առջեւ ունենալով ու մանաւանդ բաղդատելով զայն մեր թեմական դպրոցներուն հետ, ինքզինքնիս պարտաւոր կը զգանք յայտարարելու թէ Ներսէսեան դպրոցը նշանակելի դեր մը կատարած է մեր կրթական գործին մէջ եւ թէ այս միջոցիս նախանձելի դիրքի մը մէջ կը գտնուի։ Արդարեւ, այս պահուս վարժարանը կանոնաւոր զարգացման ճամբուն վրայ է։ Մաղթենք որ այն անկանոնութիւնները որոնք քայքայեցին Շուշիի և Երեւանի թեմական դպրոցները ինչպէս նաեւ Գէորգեան ճեմարանը, չկարենան մուտ գտնել Ներսէսեան դպրոցին մէջ՝ որ այսօր միակն է՝ ուր երկպառակութիւնը չի տիրեր և անկանոնութիւններ չեն պատահիր։

«—Նկատելով որ կրնայ հետաքրքրական ըլլալ, հոս կ'արտագրեմ Ներսէսեան վարժարանի համառօտ պատմութեան յառաջաբանը։ Գործը յանձնուած էր Պ. Ստ. Մալխասեանցի։—«Ներսէսեան դպրոցի Մեծ. Հոգաբարձութիւնը, որոշելով տօնել դպրոցի եօթանասունհինգամեայ գոյութեան (1824-1899) յոբելեանը՝ ի միջի այլոց միտք էր յղացել՝ այս առիթով տպագրել դպրոցի ընդարձակ պատմութիւնը, որը յանձնարարել էր կազմել Պ. Աղէքսանդր Երիցեանին։ Այս ընդարձակ պատմութեան առաջին հատորը լոյս տեսաւ անցեալ տարի, երկրորդ հատորը պատրաստւում է հանդիսի օրը հրատարակուելու, իսկ երրորդը կը տպագրուի ապագայում։

Այս ընդարձակ պատմութեան հետ՝ Մեծ. Հոգաբարձութիւնը կամեցաւ տպագրել և մի համառօտ պատմութիւն, որ իւր ծաւալով և բովանդակութեամբ մատչելի լինէր ընթերցողների աւելի ընդարձակ շրջանի։ Այս համառօտ պատմութիւնը կազմելու գործը Մեծ. Հոգաբարձութիւնը բարեհաճեց յանձնել մեզ, և ներկայ գրքոյկը հետեւանք է այդ յանձնարարութեան։ Սրա պատմական նիւթը քաղելիս օգտուել ենք—մինչեւ 1850 թիւը՝ Պ. Երիցեանի աշխատասիրած վերոյիշեալ ընդարձակ պատմութեան առաջին հատորից. 1851ից մինչեւ 1857 թիւը, նոյն ընդարձակ պատմութեան երկրորդ հատորի համար պատրաստուած և պատրաստուող նիւթերից, իսկ 1857 թուից մինչեւ վերջը՝ դպրոցի դիւանատան գործերից, գլխաւորապէս հոգաբարձական օրագիրներից։ 1851—1861 թուականների համար օգտուել ենք նաեւ Սրբեան Հոգաբարձութեան հրատարակած «Տասնամեայ գործողութեանց և հաշուոց տեսութեանց» (Թիֆլիս 1861)։ Քանի մօտեցել ենք ներկայ ժամանակին՝ այնքան զգուշացել ենք գնահատելուց որ և է գործ կամ գործիչ դպրոցական ասպարէզում, այլ բաւականացել ենք միայն իրողութիւնները հաղորդելով։»

«—Անցեալ մայիս 14ին, ծանր հիւանդութենէ մը ետքը, հոս վախճանեցաւ «իսկական պետական խորհրդական» Աւետիք Երզնկեանց՝ 62 տարեկան հասակին մէջ։ Հանգուցեալը բնիկ Հաղբատեցի էր, Երզնկեաններու ընտանիքէն։ Գիւղէն Թիֆլիս եկած էր, և իր ուսումը երկրաչափական վարժարանին մէջ աւարտելով 1840ի ատենները, իր եղբօր՝ Եփրեմ վարդապետ Երզնկեանի շնորհիւ, մտած էր պետական ծառայութեան մէջ՝ ուր մնաց աններդհատ 45 տարի։ Իբր մարդ՝ պարզ, ուղիղ և քաղցր բնաւորութեան տէր էր, ու աղքատ համար կը յարգուէր ամէնէն։ Երկար ատեն անդամակցած է Երեւանի նահանգական դատարանին ու վերջերս միայն Թիֆլիս փոխադրուած էր։ Հանգուցեալը կտակեր է որ զինքը իր հայրենի Հաղբատ գիւղը թաղեն, իր ընտանիքին գերեզմաններուն մօտը։»

—Տիկին Սիրանոյշ, ի դարձին Կովկասէ, երկու շաբաթի չափ մայրաքաղաքս մնալէ ետքը, երէկուան ճեպընթաց կառախումբով Բարիզ ուղեւորեցաւ՝ Արուեստահանդէսը այցելելու։

—Ատաբազարի մեր աշխատակիցը, Ն Ս. Թ., հետեւեալը կը գրէ մեզ. «Ատաբազարի կրթական անցեալը մերթ յաջող շրջաններ անցուցած է. որովհետեւ մեր հին աղաները կրցած էին օգուտ քաղել պատահմամբ քաղաքս հասնող ուսումնական անձերէ, անոնց յանձնելով կրթական հոգը։ Ան ատեն աղաները իրարու հետ համերաշխ էին, և ժողովրդին դիտողութենէն ազատ՝ իրենց ուզածին պէս կը շինէին ու կը քակէին. ժողովուրդը չէր հետաքրքրուեր անոնց գործերով։ Բայց տասնըհինգ քսան տարիէ հետէ ամէն բան փոխուած է. իրենց գլխուն գործելու վարժուած ազգ. պաշտօնեաներու՝ ժողովուրդին հաշիւ պահանջած ատեն, իրենց իրաւասութեան սահմանին դէմ բռնաբարում նկատելով՝ սառն արհամարհանքով վերաբերուիլը, առաջին անգամ բնական ըլլալով՝ զարմանալի չի թուիր. զարմանալին այն է որ իրաց այս վիճակը երկար ատենէ ի վեր շարունակուելէ վերջ՝ մօտաւոր ապագայի մը մէջ իսկ կարգադրութեան յոյս չի ներշնչեր։ Մինչեւ ցարդ ամէն վէճ լմնցած ու կրթական խնդիրը որոշ ձեւի մը մէջ կաղապարուած ըլլալու էր։ Հին նորի խնդիր չկայ կարծեմ. քանզի ամէն Ատաբազարցի կրթականի մասին նոյն ըմբռնումն ունի և գիտէ թէ դաստիարակութեան անհրաժեշտ տարրերը որոնք են։

«Եսը, սխալ հասկցուած եսը, կը պղծէ ամէն խնդիր և արգելք կ'ըլլայ հանրային գործերու լաւ կերպով կարգադրութեան։ Ժողովրդին շահերը պաշտպանելու համար իր իսկ քուէով ընտրուած պաշտօնեան պարտաւոր է ուղղամտութեամբ վարել իր պաշտօնը. պէտք է սիրով մտիկ ընէ ամէն քննադատութիւն և ընդունի ամէն առաջարկ անկեղծօրէն ներկայացուած՝ առանց թշնամական գործ մը համարելու։

«Ժողովրդին տան փլատակներուն վրայ նստիլ չինելու նպատակաւ և սպասել, ու եկած ամէն օգնութիւն արհամարհել ուղղամիտ ու պարտաճանաչ անձի գործ չէ. քան տարուան փորձառութիւնը բաւական է զմեզ համոզելու թէ մեծամասնութիւնը իր անհաշուելի միաւորները ունի, և որքան ժողովրդին ու աղաներու յարաբերական դիրքը այս վիճակին մէջ կը մնայ, իրական օգուտ սպասել յիմարութիւն է։ Ատաբազարցին որ զարգացածի համբաւ ունի եւ կեանքի այլ և այլ պայմաններու գիտակցութիւնով՝ շատ մը միջավայրի մարդերէ կը տարբերի, ինչո՞ւ համար իրար հասկնալու կարողութիւնով իր համբաւը չարդարացնէ։»

Օրիորդք Սրբուհի և Մառի Սիմոնովիչ Տէր և Տիկին Գաբրիէլ էֆ. Գաբրիէլեան, այրի Տիկին Բեմպէ Սանճաքճեան և Օր. Հերանոյշ Սանճաքճեան, Տէր և Տիկին Կ. Նշանեան շնորհակալութիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ ՏԻԿԻՆ ՋԻՊԱ ՍԻՄՈՆՈՎԻՉԻ յուղարկաւորութեան և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը տուին այս տխուր առթիւ։

ԼՈՅՍ Շաբաթաթերթի 50րդ թիւը հրատարակուեցաւ այսօր հետաքրքրաշարժ ճոխ պարունակութեամբ.—Տարեկան 50 վեցամս. 25 և հատը 1 ղրշ։

Դիմել առ. Մարտիրոս Տէօքմէճեան, տնօրէն Լոյսի, Նորատունկեան խան, Ղալաթիա։

Հեռագիր Այսօրուան

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԱՐԻԶ, 29 յունիս.—Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ըմբոստ զինուորներ Բէքինի մէջ կարեւոր շէնք մը այրած են։

—Հօնկ-Քօնկի փոխարքան քաղաքապահ զինուորները զէնքի տակ կոչեց, իբրեւ նախազգուշական միջոց։

—Տէրութեանց համաձայնութիւնը, զինուորական խնդրին համար, կատարելապէս հաստատուած է. գլխաւոր հիմը կը կազմէ՝ ազդեցութեանց շրջանակներու արդի վիճակին պահպանութիւնը։ Համաձայնութիւնը նաեւ կատարեալ է առեւտրական կարգադրութեանց և Չինէն պահանջուելիք հատուցումներուն հանգամանքին վրայ։ Միջազգային գրաւման բանակին թիւը ութսուն հազար հոգի պիտի ըլլայ։

— Նան-Քինի փոխարքան հրաման առած է մայր կայսրուհիէն՝ ծանուցանել Շանկայի օտար հիւպատոսներուն թէ Բէքինի օտար դեսպանները ապահով վիճակի մէջ են և խաղաղութեան վերահաստատման համար կը բանակցին չինական կառավարութեան հետ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թայմզ կ'ըսէ թէ 16,000 եւրոպական զօրքեր Թագու ցամաք ելած են։

—Տէյլի Թէլէկրաֆ կը ծանուցանէ թէ Բէյ-Թանկի բերդերը առանց կռուելու անձնատուր եղեր են օտար մարտանաւերուն։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ.—Վերջին լուրերու նայելով Լորտ Ռոպերթս շրջանիկ շարժում մը ծրագրած է, ետ մղելու այն Պօէրները որոնք հարաւային կողմէ արշաւել կը փորձեն։

—Անգլիական զինուորները ետ մղեցին Պօէրները՝ Շէքըլ-Քուսավալսբուրթի մէջ։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.—Պօէր պատուիրակութիւնը ուղղակի Բարիզ պիտի վերադառնայ։

ԱՇԱՆԹԻՆԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ—Աշանթիներու երկրին մէջ կացութիւնը հետզհետէ կը ծանրանայ։ Կ'ըսուի թէ Քումասիի անգլիական զինուորները ջարդուած են։

ՑՈՐԵՆԻ ԳԻՆԸ

ԲԱՐԻԶ.—Ամերիկայի մէջ ցորենի գինը միշտ բարձր է։ Նիւ-Եորքի մէջ վերջին գինն է 86.50 և Լիվըրբուլի մէջ՝ 6/8 1/4։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՉԷ-ՖՈՒ, 28 յունիս.—Սէյմուր ծովակալը հիմա Թիէն-Ցին կը գտնուի, ուր ամէն ոք լաւ վիճակի մէջ է։ Օտար բնակիչները շատ կորուստ չունեցան։

ՊԷՐԼԻՆ, 29 յունիս.—Չէ-Ֆուի գերման հիւպատոսը կը հեռագրէ թէ Սէյմուր ծովակալը ազատուած է և թէ Թիէն-Ցին կը գտնուի։ Չի գիտցուիր թէ Բէքինի օտար դեսպաններն ալ անոր հե՞տ են թէ ոչ։ Չինացիները կը շարունակեն ռմբակոծել Թիէն-Ցինը։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ամերիկեան նաւաբաժնին հրամանատար Քէմփ դեր-ծովակալը Չէ-Ֆուէն կը հեռագրէ թէ Սէյմուր ծովակալը իր զօրախումբին հետ Թիէն-Ցին կը գտնուի։ Բէքինի օտար դեսպանները անոր հետ չեն։

ԼՈՆՏՈՆ—Ռիւթէր ստոյգ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ յունիս 19ին Բէքինի օտար դեսպանները ստացեր են իրենց անցագիրները։

—Արտաքին գործոց նախարարը տեղեկութիւն տուաւ թէ օտար դեսպանները տակաւին Բէքին կը գտնուին։

—Շանկայէն կը հեռագրեն Տէյլի Էքսբրէսի թէ պաշտօնագիր մը կը ծանուցանէ որ յունիս 16ին Պոքսըրները և չինական ըմբոստ զինուորները Բէքինի մէջ կարեւոր շէնքի մը վրայ յարձակելով զայն այրեր են։ Բորթ-Արթուրէն, Լիաօ-Թոնկէն և ռուսական Մանչուրիայէն առնուած լուրերու նայելով հակառուսական շարժում մը սկսած է։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի նախարարաց խորհուրդին մէջ արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէ յայտարարեց թէ Եուն-Նանի փոխարքան գլխատել տուեր է այն անձերը որոնք պատասխանատու էին՝ Եուն-Նանի մէջ օտարականներուն դէմ յարուցուած խռովութեանց։

Տr. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ՍԱԿԱՐԱՆ

Ինչպէս որ ատենէ մը ի վեր կը տեսնուի, գիները կարեւոր ելեւէջներ ըրած չունին, որով և սակարաններու մէջ ալ գործառնութիւնները շատ թոյլ են։ Օր մը քանի մը սանդիմ բարձր՝ ուրիշ օր մը նոյն չափ վար. այս է եղած տարբերութիւնը, զոր չարժեր յիշատակել իսկ։ Ծայրագոյն Արեւելքի չփոթ խնդրին անստոյգ վիճակին կը վերագրեն այս սակարանական միջոցը, որ խաղացողները՝ շուարեցուցած է. ասոնք լաւագոյն կը սեպեն առ այժմ գործառնութիւն չ'ընել։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	31 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	24	31 1/2
Ամէնէն վար գին	»	24	30
Ռումէլի Երկթ. զոգ.	Ֆր.	113	—
Ամէնէն բարձր գին	»	113	—
Ամէնէն վար գին	»	112	50

ԲԱՑՈՒՄ 17 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	24	31
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	112	87
Սամանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի ժէնէրալ ՕԹՕՄ.		2	35
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալէօր		0	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	50
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	40
» ժուխսանս		210	—
» պարտաթ.		480	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		468	—
Թրանսվալ		78	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	05
» » » չէք	»	109	35
Բարիզ » »	Ֆր.	23	03 3/4
» » » չէք	»	22	85 1/2
Պէռլին անտոկոս չէք	Մարք	18	63
Վիէննա չէք	Ֆլոր.	22	11

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	24
Անգլիական ոսկի	»	110	06
Բօլ էմբէրիալ	»	90	30
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	06
Մէթալիք	»	95	30
Ռուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.		61

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 29 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		100	32
» » 3 1/2 %		101	90
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	22	93
) գոց.	»	22	95
» » » Բ.		—	—
« « « Գ.	»	26	59
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	550	—
Օսմանիէ	»	425	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	114	—
Օսմ. մաքսատուն	»	516	—
Օսմ. Ռէժի	»	313	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %		481	50
Քրէտի Լիոնէ		1055	—
Իտալական Ռանթ	»	94	72
Սպանիական արտաքին	»	72	45
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		—	—
Թրանսվալ	»	79	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	125
Ֆրամազեղջ	»	68	-

ԼՈՆՏՈՆ, 29 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	100	63
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	—	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	22	63
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. գոց.	22	63
Օսմանեան Պանքա	12	—
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	40	50
» Մօ օրօյ	45	25
Պուլկարական 1888	83	—
Էժիբսիէն իւնիֆիէ	—	—
Տօմինիալ	103	50
Թրանսվալ	3	18
Այտըն երկաթուղի	9	—
Փոխառութ. ւն	25	320

ՊՐԻՒՍԷԼ, 29 Յունիս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	22	75
Ռումէլիի երկաթուղի	112	25

ՊԷՐԼԻՆ, 29 Յունիս

Ռուպլը	»	216	10
Ռումէլիի երկաթուղի	»	111	40
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Չէք. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	285

ՏՈՔԹՈՐ Կ. ԱԹԱՆԱՍԵԱՆ որ տասնըհինգ տարիէ ի վեր իբր Բժիշկ, Վիրաբոյժ և Մանկաբարձ իր յաջողակութեամբ գոհ ըրած էր հասարակութիւնը, վերջերս ուղեւորութիւն մը ըրած է Եւրոպա յատկապէս մօտէն ուսումնասիրելու համար արդի վիրաբուժական գործողութեանց վերջին կատարելագործեալ դրութեանց ամէն մանրամասնութիւնները (techniques), և յաջորդաբար Եւրոպայի գլխաւոր բժշկական կեդրոններուն՝ ԷՏԻՆՊՈՒՐԿԻ, ԼՈՆՏՈՆԻ, ԲԱՐԻԶԻ ԵՒ ՎԻԷՆՆԱՅԻ հիւանդանոցներուն մէջ ժամանակիս էն նշանաւոր վիրաբոյժներուն կատարած գործողութիւններուն որոնց հետեւելով՝ ուսումնասիրած է, մանաւանդ կանանց ներքին գործարաններու, և որովայնի վրայ կատարուած ամէն գործողութիւնները (Laparotomie), և ասոնց համար պէտք եղած գործիքներն ալ հոգալով վերադարձած է այժմ իր բնակավայրը՝ ԻԶՄԻՐ։ Ուստի պատիւ ունենք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ պատրաստ է դարմանելու իրեն դիմող ամէն հիւանդները. կատարել ամէն տեսակ վիրաբուժական գործողութիւններ մարմնոյ որ և է մասին վրայ։ Կը տեղաւորէ կոտրած և խախտած (fրրf, չfրf) ոսկորները նորագոյն մեթոտներով։ Մասնաւորապէս յանձն կ'առնէ դարմանել ԿԱՆԱՆՑ ծննդական գործարանաց հիւանդութիւնները՝ ժամանակիս էն կատարելագործեալ կերպերով։

Ամէն Ուրբաթ օր ձրի կը դարմանէ աղքատաց ԱԿԱՆՋԻ ԲԹԻ և ԿՈԿՈՐԴԻ հիւանդութիւնները և վիրաբուժական գործողութիւններ կը կատարէ։

486 42—100

ԲԱԶԷՆ

Հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափու վրայ զգեստներու

Մահմուտ Փաշա, Ապուտ էֆ. խան, թ. 5-6

Եղանակիս յարմար ֆրանսական եւ անգլիական զուտ բուրդ նորաձեւ չուխաներէ պատրաստած է 10,000է ձեռք հագուստ հին գիներով, այժմեան յաւելեալ գիներէն 40 % աժան։

ԲԱԶԷՆ (Միակ վաճառատունն է որ Եւրոպայի գործարաններէն ուղղակի կը ստանայ իր կերպասները։

ԲԱԶԷՆ (Այն վաճառատունն է որ իր յանձնառութիւնները անթերի կը գործադրէ։

ԲԱԶԷՆ (Իր ծախած զգեստներու նորոգումը ձրի կը կատարէ։

ԲԱԶԷՆ (Վերջապէս այնքան աժան կը ծախէ որ իր մասնիներուն մէջ ամէն մրցում կրնայ խեղդել։

ԲԱԶԷՆ թուրքերէն անունը ՇԱՀԻՆ է, զգուշանալ այս անուան կեղծերէն։ 612

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Հիմնեալ 1828—1829ին

1828
L'UNION
DE PARIS

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂԻՆ
97 Միլիոն
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂԻՆ
137 Միլիոն
Ընկերութեան դրամատունն է
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ
Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Տնօրէն
Սեմոն էֆ. Քույումճեան
Կենաց ճիւղին տեսուչ Մեհրան էֆ.
Տէր Ներսէսեան
Պոլիս, Ղալաթիա, Թաշտապուրուն
Խան, Օսմ. Պանքային դէմ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՊՐՈՒՔՆԸՐ
ԱԿՆՈՑԱԲՈՅԺ

Աչքերու ամէնէն ծանր բորբոքումները կը բժշկէ ներարկումներով (injections hypodermatique) ամէնէն նոր ընդունուած դրութեամբ և կատարեալ յաջողութեամբ։

Բժշկական խորհրդակցութիւն ամէն առաւօտ ժամը 9էն (ե. ա.) մինչեւ կէսօր, իր աշխատանոցին մէջ, Բերա Ասմալը Մէսճիտ փողոց Թ. 44։ Փողոցին մուտքը ճիշդ մօտ է ռուսական դեսպանատան։

596 13—30

ՀՐԱՇԱԼԻ ԴԵՂ ՄԸ

Կազդուրող, զօրացնող և արիւնը մաքրող դեղերուն ամէնէն ազդեցիկը, զօրաւորն ու անուշահամը ՆՈՒՐԻԻ ԳԻՆԻՆ է որ խիստ դիւրաւ կը խմուի։ Ջկարիւղը, Քինքինան և ուրիշ իւտախառն դեղերը շատ աննշան կը մնան ՆՈՒՐԻ-ԳԻՆԻԻՆ քով, որուն նկատմամբ բժիշկներու հազարաւոր նամակներէն հետեւեալները կարդացէք.

Սիրելի Պ. Նուրի, Հավըր, 23 Յուն. 1899

Ձեր գինիին նկատմամբ արդէն յայտնած նպաստաւոր գաղափարներս անգամ մը եւս կը կրկնեմ. երբեք այս աստիճան կատարեալ և ազդու դեղ մը չէր հասած ձեռքս, տղայոց յատուկ հիւանդութեանց պարագաներուն՝ երբ հարկ ըլլայ ձկան իւղ գործածել, անոր տեղ ապահովապէս պէտք է տալ ՆՈՒՐԻԻ ԳԻՆԻՆ, որուն ազդեցութիւնը կրկնապատիկ է ամէն տեսակէտով։ Ձեր գինիին ուրիշ մէկ առաւելութիւնն ալ այս է որ, տղայք մեծ ախորժակով կը խմեն զայն և դիւրութեամբ կը մարսեն։ ՏՕՔԹ. ԺԻԳՆՈ

Բարիզ, 15 Նոյեմբ. 1898

Պ. Նուրի։ Շատ անգամներ փորձած էի Ձեր գինին, տկարակազմ, անարիւն ու տժգոյն հիւանդներու և շնչառական գործարաններէ նեղուողներու վրայ և անոր շնորհիւ մեծամեծ յաջողութիւններ ձեռք բերած։ Այս անգամ տուի զայն դեռատի աղջկան մը որ թոքերուն տակ գեղձեր (պէզ) ունէր եւ որոյ վրայ խոյլի (սրաճա) սկզբնաւորութիւն մը կը նշմարէի. ուրախ եմ յայտնել որ, չորս ամիս ՆՈՒՐԻԻ ԳԻՆԻ գործածելով հիմա բոլորովին առողջացած է աղջիկն, որուն նշանտուութիւնը կատարեցին երէկ։ ՆՕԹԹ. ՌԱՎԻՕՆ

Լրացնելու համար մեր պարտականութիւնը կը կրկնենք որ մի միայն եւ մի միայն ՆՈՒՐԻԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԳԻՆԻ առնէք առանց խաբուելու կեղծերէն կամ նմանութիւններէն, զորս շահամոլներ պիտի ջանան տալ ձեզ իբրեւ Նուրիի գինիին չափ ազդեցիկ դեղ, մի հաւատաք ՆՈՒՐԻԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԳԻՆԻՆ է միայն առողջարար։ ՏՕՔԹ. ՏԷԼՄԻ

Կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն և դեղի մթերանոցներուն մէջ։ 80 2—12

ՄՈՒԶՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցման եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուրուիք.—Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ. Պ. Մ. Բ. ԼԷՕՆԱՐ, *ընդհանուր գործակալ, Սուլթանհամամ Սուլթանհամամ* —

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուրուիք.—Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ. Պ. Մ. Բ. ԼԷՕՆԱՐ, *ընդհանուր գործակալ, Սուլթանհամամ խան, Կամուրջին մօտ, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս:* 579

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, ևլն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ:

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր ապահովագիններ:

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ: Անկախ Թարիֆա մը անձնասպանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար:

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ: Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագինները ետ տրուելով կամ տասնց ետ տրուելու:

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ:

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սուրիա):

Ժ. Պ. ՔԱՍԱՐԷԹԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գօֆօֆեան խան, թիւ 6 9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Սաադէթ խան, Պահճէ Գաբու:

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ 599

ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԵՆԷ ԶՈՒՐԿ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Թեթեւ կերպով պաղ առնելով, կամ խիստ պաղ ըմպելի մը խմելով և կամ քրտնած մարմնով հովին դէմ կենալով և դեռ այս կարգի շատ մը աննշան պատճառներով մարդս շատ անգամ հարբուխի ենթարկուելով կը սկսի հազալ ու տառապիլ: Եւ եթէ ենթակային կազմուածքը ընդունակութիւն ունի, հազերը կամաց կամաց կը անդաւորուին: Առողջութեան յարգը գիտցող մարդը ահաւասիկ այս թեթեւ կարծուած պարագաներուն մէջ է որ, պէտք է փութայ անձը պաշտպանել վտանգաւոր հետեւութիւններէ. որովհետեւ ծանօթ ճշմարտութիւն մըն է որ հարբուխն ու հազը երբ երկար ժամանակ անխնամ ձգուին, վտանգաւոր հետեւանքներ կ'ունենան և մինչեւ իսկ թոքախտ կրնան պատճառել: ՔՕՆԷԼԻ ՔԱԲՍԻՒԼՆԵՐԸ հրաշալի ազդեցութեամբ կը բուժեն շնչառական գործարաններու յատուկ հիւանդութիւնները, հազը, հարբուխը, կրծատապը, դժուարաշնչութիւնը, պրօնխիթը, թոքի բորբոքումը և բոլոր այս կարգի հիւանդութիւնները: ՔՕՆԷԼԻ ՔԱԲՍԻՒԼՆԵՐԸ կը ծախուին մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: 42—60

ՆԻՒՈՒ ՀՈՄ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

Որ կը մրցի միւս բոլոր կարի մեքենաներուն

ՓԱՐԶՈՒԹԵԱՄԲ

ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ

ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ

ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ

ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ

Կեդրոնատեղին, Սիրքէճի, Քէօբրիւլի խան, Թիւ 3

Մասնաճիւղ, Ղալաթիա, Պէօյիւք Միլլէթ խան, 33

Գնողներու համար վճարման ելքամեն տեսակ դիւրութիւններ 575

s Saxlehner, Bud
HUNYADI JÁNOS
BUDAI
KESERŰVIZFORRÁS
HUNYADI JÁNOS
Bitterquelle

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ Տիեզերահռչակ համբաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով: 387

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենահին Միջազգային Ընկ.ն կենաց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յԵւրոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը):

Զուտ փոխադարձ շահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ:

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՄ 225 ՄԻԼԻՈՆ ֆր.: Ապահովագրութիւն որ կը բանի՝ 5,503,000,000ֆր.: Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 545 միլիոն:

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոց քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագրերը: ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի. բնակութեան և ճամբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները. առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն: Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոխառութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ ապահովագրութեան մուրհակին մէջ: Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունքէ անկում չկայ. Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաճարներով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հաւելերին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ժ. ՌՒ. ՀՕՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Քէնիչ-Պատուիրակ

192 Ռ. ԶՈՒՀՐԷՃԵԱՆ

Վօյվօտա փողոց Վիթալիս խան Ղալաթիա

ԴԺՈՒԱՐԱՇՆՉՈՒԹԻՒՆՆ

ՈՒ ԿՈՒՐԾՔԻ ԻՋՈՒՄՔԸ

Եթէ չդարմանուին, վտանգաւոր են, մինչեւ իսկ խեղդամահ կը պատճառեն: Կանոնաւոր շնչառութիւն չըլլալը, ծանր բեռան մը տակ կը ճնշուի, շնչափողերը կը խծլտան, և կուրծքը չի կրնար հանգիստ ընել: Դարմանին համար բժիշկներ մտահոգ էին և գիտութիւնը գտաւ ԷՍԲԻՔԻ ՍԻԿԱՐԷԹՆ ու ՓՈՇԻՆ, որք հիմնապէս կը բուժեն, կուրծքի իջուածքը, հազն և շնչառական հիւանդութիւնները: Բժիշկներ կը յանձնարարեն այս դեղը: Բարիզի և եւրոպական ուրիշ հիւանդանոցներու մէջ միմիայն ԷՍԲԻՔ կը գործածեն այս հիւանդութեանց համար: Կը ծախուի Բարիզ Սէն Լազար փողոց Թիւ 20 և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու դեղարաններուն մէջ: 497 34—52

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ուր շաբթը երկու անգամ կը բանին Լիվըրփուլէ և Ամերիկա միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Պոհնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթօն	2403
Ուլտոնիա	7268	Աղլաս	2393
Բավոնիա	5587	Սալավոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթրա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալեբբօ	2113	Մորօգգօ	18.5
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Գադալոնիա	4845		

Սամարիա շոգենաւը, նաւապետ Վայս ընդհանուր վաճառքով Լիվըրփուլէն հոս պիտի հասնի յուլիս 6ին:

Դիմել առ ՃՈԼԻ և ՍԻԿԸՐ

Joly et Seager

Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց: 255

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՟Ր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ–ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ՊԵՐԱ 396

(Եաննի գարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը *լեցնեն.* ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու *պայմանաւ:*

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն *երաշխաւորեալ:*

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի *առանձնահնութիւն:*

Ե. Գ. Չքաւորները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) *ինչպէս նաև* ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) *հիւանդ կ'ընդունին:*

Ծանօթ *—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ !!* 197

Լ'ԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն. | 1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 320 միլիոն:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմօն Զիշի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ

» Ռօտօլֆ Հօեօս, Դեր-Նախագահ.

» Ժօզէֆ Հօեօս, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.

» Գոլտմէն Նագօ, » » » » »

» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն.

Թէոտոր Բոնձէն

Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարութեան Քոմիսէր

Պ. ԺԱՆ ՄԻԻՔ, *Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական*

Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՓՕՆՏԻ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. *Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն:*

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 202

Թ Ո Մ Ա Ս Ո Ւ Ի Լ Ս Ը Ն

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլլէ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիբիօ	1735
Արիօսգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սմէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տրինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2404	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճինօ	1080	Օսեարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրազօ	1841	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլմբօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօզնօ	1700	Բօյօ	510	Վօլօ	1289
Զիբակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2691	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Ձէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Գլիօ շոգենաւը, նաւապետ Ծօնըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած է:

Իակօ *շոգենաւը, նաւապետ Եէյց, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն մեկնած է ամսոյս 22ին և յուլիս 5ին հոս կը սպասուի:*

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ

Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

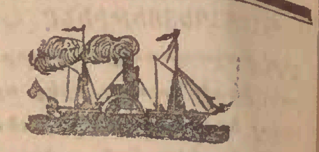

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՑՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլէ և Ամերիկայի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնօ	Անուանք
Վիքդօրիան	10500	Ֆլավիան
Ռմէնեան	10500	Էմիրշիրն
Քէսդրիան	10500	»րըժ.ըն
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան
Կօլօմպիան	8000	»Թէնիան
Ճօրճիան	8000	»նտալուզիան
Պոսդոնիան	8000	Ալզաշիըն
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն
Ֆապիան	3500	

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ *լաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար* *րենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ:*

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ

600 *հին տեղը մաքսատան*

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կի. 20 3 Օտէսա ժամը 4են յետ միջօրէի:

Դշ. 21 4 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ (հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բոր-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիպր).

Եշ 22 5 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ

» 22 5 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ եւ Պաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի:

Ուր 23/6 Օտէսա ժամը 4են յետ միջօրէի: 5

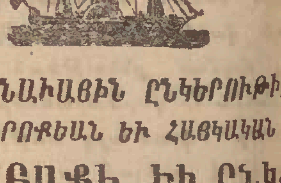

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Յունիս 30ին Ժոռժի, *Պաթումէն:*

Յուլիս 2ին Սիռէֆասի, *Մարսիլիայէն:*

» 9ին Անադոլի, *Պաթումէն:*

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յունիս 30ին Ժոռժի, *Տէօնքէրք:*

Յուլիս 3ին Սիռէֆասի, *Սամսոն, Պաթում և Նովօրօսիսք:*

» 10ին Անադոլի, *Մարսիլիա:*

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար. Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2.կարգի 175 Ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարափին վրայ: 516 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

—)(41)(—

ԹԷՈՏՈՐ ՈՒԱՏՍ—ՏԸՆԹԸՆ

ՕԼՈՒԻՆ

Բ.

ԿՆՈՍՏԻԿԵԱՆՑ ԼՈՒՍԱՓԱՅԼ ԽԱՉԸ

13

(Մայրս շատ կ'զգուշանար խնդրոյն ճշմարիտ եղելութեան վրայով բերնէն բառ մը չփախցնելու համար:) Վերջապէս սակայն Միվարդ ըսաւ ինծի ինչ որ գիտէր Ուինիֆրէտի վրայով մինչ ես երեսս բարձիս վրայ ծածկած մտիկ կ'ընէի.

«Ախտին զօրութեան տակ գտնուած ատեն, ըսաւ, աղջիկը իր հօր դէմքին վրայ եղած սոսկումի արտայայտութիւնը կը նմանցնէ: Բորբոքումներուն միջոցին տեսակ մը տարօրինակ խելագարութեան մէջ կ'իյնայ, որպէս թէ իր միտքը թռած և տղու մը հոգին իր մտին մէջ մտած ըլլար: Այն ատեն կ'ուզէ հատուածներ երգել, մերթ Կալլէսի բարբառով և մերթ Անգլիերէն. բայց երազանքի մէջ գտնուող մէկու մը անսովոր ու հմայիչ եղանակաւորումով: Այս տեսակ բան մը տեսած եմ անկէ առաջ, բայց այն վերնատութեան պարագայ մըն էր, որ իր ընդհանուր յատկանիշերուն մէջ չնմանիր այս պարագային: Մտաւորական գործողութիւնները բոլորովին դադրած ըլլալ կը թուին իր կրած ցնցումէն ինչպէս կը դադրի ժամացոյցի մը մեքենան երբ գետինը իյնայ:

Ու յայտնեց ինծի թէ ուրիշ ոչինչ գիտէր անոր վրայով, և ոչ ալ թէ ինչ եղած էր ան իր մեկնելէն յետոյ:

—Թաղին պաշտօնատարը, ըսաւ, արձակուրդ ունենալու է. կ'ուզեմ այդ աղջկան նկատմամբ հարցափորձ մը ընել: Կը փափաքէի կարենալ տանիլ զայն Բաբիզ, Սալբէթրիէռ հիւանդանոցն ուր Մաուինին այս տեսակ հիւանդութիւններ կը դարմանէ, ենթակային դէմ վայրկեաններ մագնիսականութեամբ ամոքելով:

—Պիտի ապաքինի՞.

—Առա՞նց Սալբէթրիէռի դարմանումին:

—Պիտի ապաքինի՞, կրկնեցի, անհամբեր ու խենթ դարձած բոլոր այս արհեստական պաշարիւն խանդավառութեան համար, այնպիսի պարագայի մը նկատմամբ որ պարզապէս մահու և կենաց խնդիր էր Ուինիին և ինծի համար:

—Կրնայ ապաքինիլ, ըսաւ, եթէ հիւանդութեան յարձակումները չըլլան այնքան յաճախադէպ, որ իր կազմութիւնը չկրնայ դէմ դնել: Այդ պարագային բնականաբար պիտի ընկճուի: Զմտնամ ըսելու թէ ինքը բոլորովին անյիաս է:

Եւ աւելցուց թէ աղջիկը խրճիթն էր, ուր բարի հոգի մը կը հսկէր անոր վրայ:

—Կ'ուզեմ դուրս ելնել, ըսի, ջանալով ոտքի վրայ կենալ:

—Դուրս ելնե՞լ, ըսաւ տօքթէօրը զարմացած. ինչո՞ւ համար կ'ուզէք դուրս ելնել. տակաւին աթոռի մը վրայ նստելու իսկ կարողութիւն չունիք:

Շատ ճշմարիտ էր այս, աւա՜ղ. և իմ գլխաւոր նպատակս էր հիմա ժամ առաջ ապաքինիլ, վասնզի որոշած էի դուրս ելնել անմիջապէս որ սրունքներս կարենային վերցնել զիս, թէեւ տակաւին ճամբան իյնայի ու մեռնէի:

Բժիշկէն ու ծառաներէն տեղեկացայ թէ ամէն ոք գիտէր հիմա սրբապղծութիւնը որ շատ յուզում պատճառած էր: Վին յայտնապէս քիչ մը գինով եղած ըլլալու էր զայն գործած ատեն և բնաւ նախազգուշութիւն ձեռք առած չէր ծածկելու համար այն ապացոյցները որ գերեզմանին խառնուած ըլլալը կը մատնէին: Ուղարկութեան ատեն հմայեկը գտնուած և մայրը զայն առած պահած էր:

Դուրս ելնելէս քանի մը օր առաջ այս ամէնը իմացած ըլլալով՝ ուղղակի խրճիթ գացի: Գեղջուկ կարծ իրիկուն մ'էր երբ ամպի ճամբէն վար կ'իջնէի: Դեռ պարտէզին դուռը չհասած սկսայ զգալ թէ հիւանդութիւնը որքան տկարացուցած էր զիս: Դուռը կիսովին բաց էր և կը տեսնէի թէ պարտէզը երեսի վրայ թողուած էր արդէն: Բնազդում մը ըսաւ ինծի թէ հոն չէր Ուինին: Պզտիկ ծաղկոցները խոտերով խեղդուած էին ու անխնամ կը թուէին: Մէջտեղը՝ կոնկեններու և վաղենիկներու միջեւ նստած էր գորշ-ճերմակ հաւ մը որ կը կռկռար ու աղտոտ ճերմակ վառեակներու խումբ մը իր քով կը կանչէր: Տօսախներով եզերուած աւազուտ ճամբաները զորս Վին հակառակ իր գինովութեան՝ միշտ մաքուր կը պահէր, ծածկուած էին տերեւներով զորս հովը կը թափէր պարտէզը շրջապատող ծառերէն: Մութ-կանանչ փեղկերէն մին փրթած ու կախուած էր պատին վրայ ուղղանկիւնաձեւ: Վերի պատուհաններուն ապակիներուն վրայ—որոնց շուրջը որթատունկի խաւարծիլներ կ'երկննային— իրիկուան փառահեղ արեւը կը ցոլար, ապակիները փայլեցնելով այնպէս որ կարծես հարիւրաւոր պզտիկ ջահեր կը վառէին անոնց ետին: Երբ դրան աղջեւ հասայ, տեսայ որ խրճիթը պարապ էր. ու առանց ժամանակ կորսնցնելու ելայ քաղաք գացի զանի փնտռելու համար:

Ամէն մարդ սակայն—փոխանակ ինծի տալու այն տեղեկութիւնը որուն համար սիրտս կը մաշէր—գլուխս ժողվուելով կը շաղակրատէր: «Ֆիշինկ-Սմաք» պանդոկը մտայ, այնպիսի տեղ մը ուր թերեւս կարելի կ'ըլլար ստանալ այն լուրն որուն կը կարօտէի, և տեսայ ծանրաշունչ ծեր պանդոկապետը որ կը շատախօսէր քանի մը ձկնորսներու հետ որոնք իրենց գարեջուրը կը խմէին նստարանի մը վրայ:

—Իմ կարծիքս ան է որ, կ'ըսէր ծերուկը, Թոմ այդ գոհարազարդ խաչէն զատ ուրիշ բանի մըն ալ ետեւէ էր. Տուլինկէմի տօնավաճառին 85 տարեկան մարդ պիտի ըլլամ բայց դեռ երէկուան պէս կը յիշեմ թէ գիշեր մը մեռելները կը հանուէին ու Լոնտոն կը ղրկուէին: Իմ կարծիքս այն է որ Թոմի մատը կար այդ գործին մէջ, և եթէ իմ ձեռքս անցնէր անոր դիակը, երբեք չէի թաղեր զայն այն գերեզմանոցին մէջ ուր մտաւ և այս սրբապղծութիւնը գործեց:

—Ո՞ւր կը թաղէիր հապա, պարոն Լանթօփ, հարցուց կապոյտ ժաքէթով ձկնորս մը:

—Ո՞ւր պիտի թաղէի. չեղ ճամբուն մէջտեղը. փորին վրայ ալ ցից մը կը տընկէի, ապահով ըլլալու համար: Քիչէն քիչ 10 շիլին մը կ'անցնէր ձեռքս:

—Ծակաչք, ոգէտ ծերուկ, գոչեցի, անոր վրայ խոյանալով: Այդ մարդը ի՞նչ կրնար ընել դիակ մը այս օրերուն մէջ: Առ քեզի քու տասը շիլինդ, որուն համար Ռակօթօնի գերեզմանատան մէջ գտնուած մեռելները պիտի ծախէիր:

Ու տուի կէս ոսկինոց մը, զգուշութեամբ պատու կ'ընէի Ուինիֆրէտին:

—Շնորհակալ եմ ամէն կերպով, պարոն Հօլ, ըսաւ ծերուկը. առատաձեռն մէկը կ'երեւաք դուք: Բայց թէ Թոմ ինչ կրնար ընել դիակը, ատիկա կրնայիք հասկնալ եթէ զայն Լոնտոն ղրկէիք:

Դուրս ելայ պանդոկէն գայրոյթի ու նողկանքով: Ուինիֆրէտի նկատմամբ լուր մը չկրցայ առնել Ռաքօթօնի կամ Կիլլինէմի մէջ:

Արդէն բոլորովին սպառած էր ուժս և մտիպուեցայ տուն դառնալ: Մտատանջութիւնս անտանելի դարձած էր: Գիշերը ննջասենեկիս մէջ վեր վար քալեցի տեցայ, բանտարկուած անասունի մը պէս, անիծելով աւելորդապաշտութիւնը, անիծելով պայմանագրական կանոնները, ուրիշ ամէն յիմարութիւններ որ ժողվուեր էին զանի ի կորուստ մատնելու համար: Հետեւեալ օրը միայն իրողութիւնը իմացայ հետեւեալ կերպով.

Քաղաքին մէկ ծայրը կը բնակէր դերձակ Շէյլսի այրին: Ուինիֆրէտ ու ես մեր մանկութեան օրերուն յաճախ կեցած և դիտած էինք ծերունի Շէյլսը որ պատուհանին մէջ տախտակի մը վրայ ծալլապատիկ նստած իր գործին կը նայէր, մինչ Ուինիֆրէտ ականջս ի վար կը փսփսար. «ի՛նչ գեղեցիկ բան ըլլալու է դերձակութիւնը»:

Թարգմ. ՀՐԱՆՏ ԽԱՆՃԵԱՆ

(Շարունակելի)